

การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่าง
บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัด

กรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ

AN EVALUATION ON THE JOB TRAINING OF STUDENTS BY
CO-OPERATIVE BETWEEN C.P. SEVEN-ELEVEN CO., LTD.
AND DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION, BANGKOK

นางวารินทร์ ประทุมดิน
MRS. VARIN PRATOOMTIN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2540

ISBN 974-622-004-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่าง

บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัด

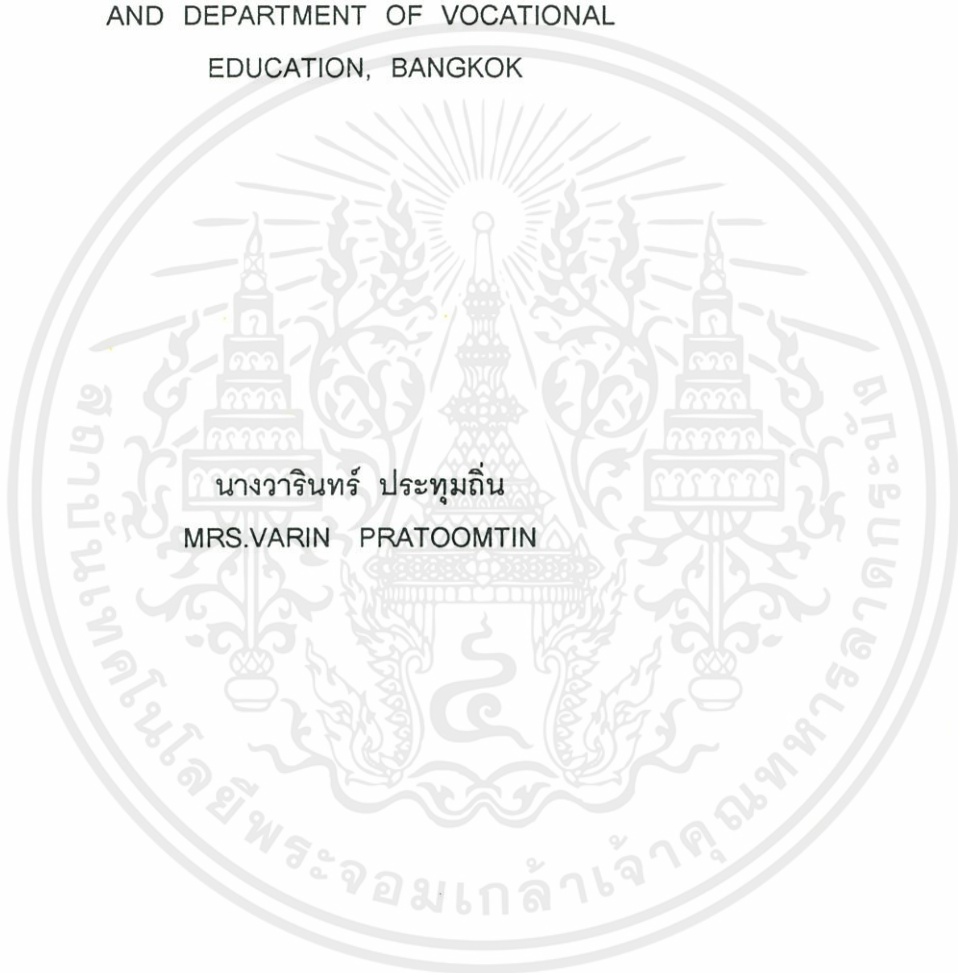
กรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ

AN EVALUATION ON THE JOB TRAINING OF STUDENTS BY

CO-OPERATIVE BETWEEN C.P.SEVEN-ELEVEN CO., LTD.

AND DEPARTMENT OF VOCATIONAL

EDUCATION, BANGKOK

นางวารินทร์ ประทุมถิ่น

MRS.VARIN PRATOOMTIN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ISBN 974-622-004-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

AN EVALUATION ON THE JOB TRAINING OF STUDENTS BY
CO-OPERATIVE BETWEEN C.P.SEVEN-ELEVEN CO., LTD.
AND DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION, BANGKOK

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
1997

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหานี้ไปเผยแพร่หรืออ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ISBN 974-622-004-7

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี.
 เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ
 AN EVALUATION ON THE JOP TRAINING OF STUDENTS BY
 CO-OPERATIVE BETWEEN C.P. SEVEN-ELEVEN CO., LTD. AND
 DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION, BANGKOK

ชื่อนักศึกษา นางวารินทร์ ประทุมถิ่น รหัสประจำตัว 33623018
 หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
 ภาควิชา ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย *Am Suan*
 อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ประภัสสร รวยแท้ *P. Prasasorn*

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	<i>Am Suan</i>
อาจารย์อังฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	<i>Am Suan</i>
ดร.ประภัสสร	รวยแท้	<i>P. Prasasorn</i>
อาจารย์ไพรัตน์	พิคน้อย	<i>P. Pichonoi</i>
ดร.มาลัย	จิรวรรณเกษตร์	<i>Am Jirawan</i>

ค่าระดับคะแนนที่เป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการ **PASS**
 วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 27 มีนาคม 2540 เวลา 13.30 น. เป็นต้นไป
 สถานที่สอบ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

 (รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2540

หมายเหตุ การวัดผลวิทยานิพนธ์ให้ใช้ค่าระดับคะแนนดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ของนักศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

O	Outstanding (ดีเยี่ยม)
G	Good (ดี)
P	Pass (ผ่าน)
F	Fail (ไม่ผ่าน)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยร่วมมือระหว่าง
บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัด
กรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ

นักศึกษา

นางวารินทร์ ประทุมถิ่น

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ประภัสสร รวยแท้

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการอาชีวศึกษา

ภาควิชา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2540

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการนักเรียนฝึกงาน โดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการฝึกงานของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการฝึกงานของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน โดยประชากรในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งฝึกงานใน บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ที่มีสาขาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 210 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ อาจารย์นิเทศที่ปฏิบัติงานใน 3 วิทยาลัยดังกล่าว จำนวน 30 คน และกลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานของบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด จำนวน 130 คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ หาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และผลต่างของค่าเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนใน 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน และด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน นั้น พบว่า

1. นักเรียนมีความคิดเห็นว่างานที่ประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนด้านทัศนคติต่อการฝึกงานอยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
2. อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นตรงกันว่า ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ในภาพรวมเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศในด้านการนำความรู้ไปใช้ในสถานประกอบการ ด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ส่วนอาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น สูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ในด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการและด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title An Evaluation on the Job Training of Students by Co-operative
Between C.P. Seven-Eleven Co., Ltd. and Department of Vocational
Education, Bangkok.

Students Mrs. Varin Pratoomtin

Thesis advisor Mrs. Ashara Suebsinskulchai

Thesis Co-advisor Dr. Prapatsorn Ruaytae
Master of Industrial Education in Vocational Administration

Department Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology
Ladkrabang.

Year 1997

Abstract

The purpose of the study is to investigate the students' effectiveness on-the-job training according to the opinions of trainee students, the supervising teachers and company trainers; and to compare the opinions between the supervising teachers and company trainers.

Questionnaires were distributed to three groups of subjects: group one - 210 of third year certificate students of Chetuphon Commerical College, Bangna Commercial College, and Thonburi Commercial College who were trained at C.P. Seven-Eleven Co., Ltd. in Bangkok, group two - 30 supervising teachers from those three colleges, mentioned above and group three - 130 with C.P. Seven-Eleven Co., Ltd. The data were collected by post and by researcher herself As for the analysis, they were analysed by using SPSS/PC⁺ program, mean (μ), standard deviation (σ) and difference between the means

The results of the study of the effectiveness of students' on-the-job training in five areas - relevance of coursework to on-the-job training, knowledge acquired in the

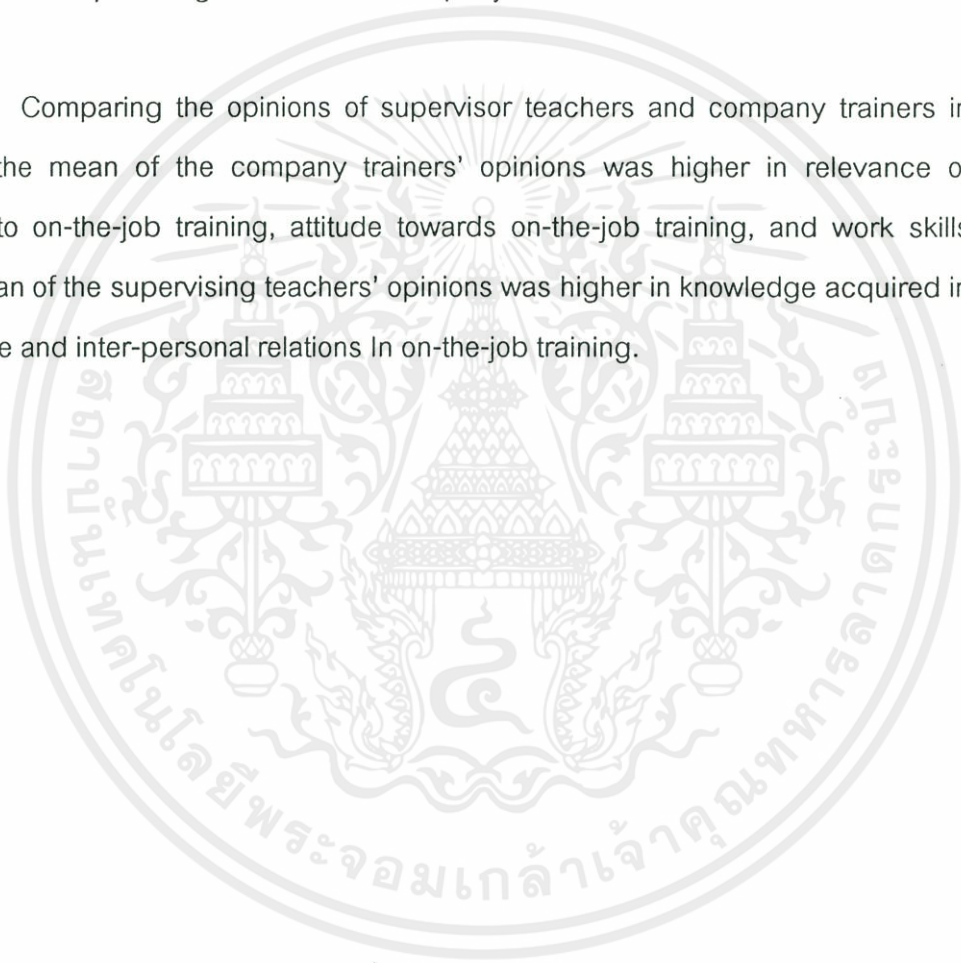
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

workplace, work skill, inter-personal relationships in on-the-job training, and attitude towards were :

1. The trainee students, the supervising teachers and the company trainers rated all areas at the middle level, except for the attitude towards on-the-job training which trainee students rated at the high level.

2. The supervising teachers and company trainers rated all areas at the middle level.

3. Comparing the opinions of supervisor teachers and company trainers in each area, the mean of the company trainers' opinions was higher in relevance of coursework to on-the-job training, attitude towards on-the-job training, and work skills while the mean of the supervising teachers' opinions was higher in knowledge acquired in the workplace and inter-personal relations In on-the-job training.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์อัจนรา สืบสินธุ์สกุลไชย และ ดร.ประภัสสร รวยแท้ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ และให้กำลังใจมาโดยตลอด ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของ รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และ รศ.ดร.เมธิ ปิรันธนานนท์ ผู้ซึ่งจุดประกายความคิดให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้ามาศึกษา ณ สถาบันแห่งนี้ รวมทั้ง ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ดร.มาลัย จีรวัดพัฒนเกษตร และ อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย ที่กรุณา สละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหาร และคณะครู-อาจารย์ของวิทยาลัยพณิชยการเขตพูน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ที่ได้ให้ความสะดวกในการแจกแบบสอบถาม และขอขอบใจ นายปริญญา ประทุมถิ่น , นายนิติ ประทุมถิ่น บุตรชายทั้งสองคน ที่คอยเป็นกำลังใจ ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

วารินทร์ ประทุมถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ตัวแปรที่จะศึกษา.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
เชิงอรรถ.....	12
2. วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ.....	13
จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน.....	14
ความสำคัญของการฝึกงาน.....	16
รูปแบบของการฝึกงาน.....	18
หลักการปฏิบัติในการดำเนินการจัดการฝึกงาน.....	19
หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานศึกษา.....	22
หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานฝึกงานอาชีพ.....	22
หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปกครอง.....	23
หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน.....	23
หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาฝึกงาน.....	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารทบทวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

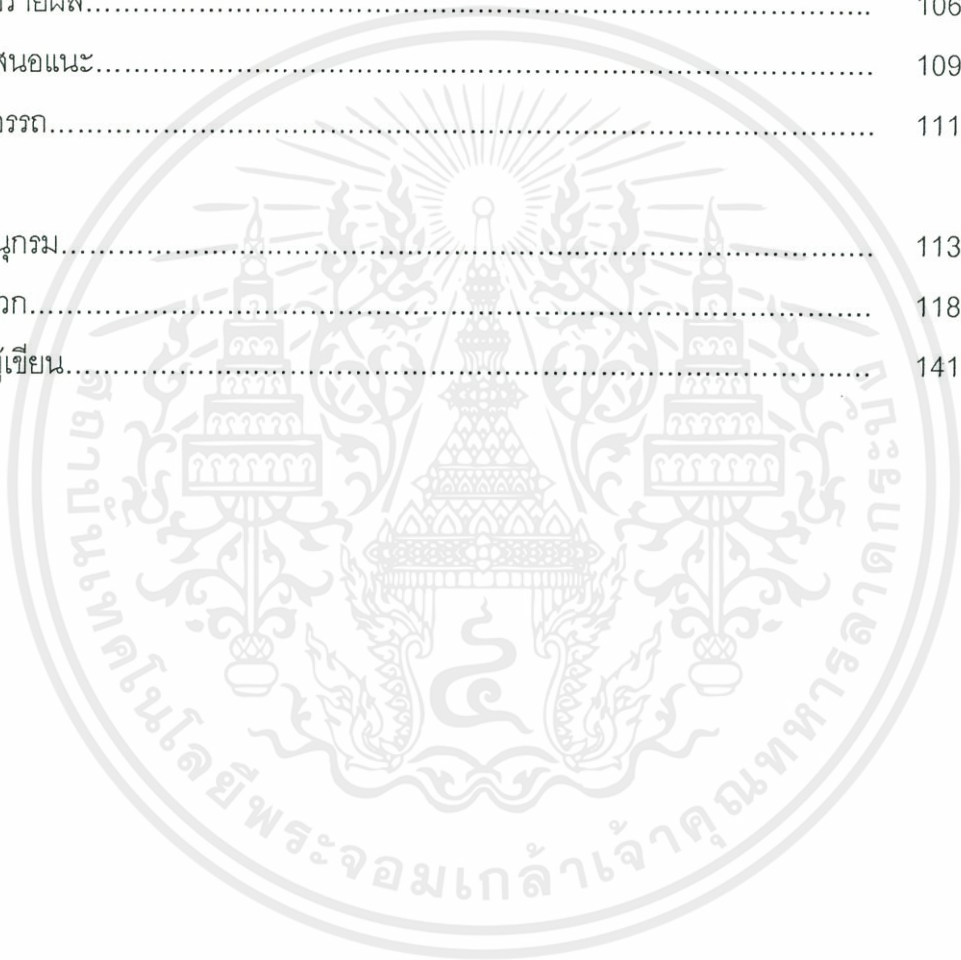
สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การประเมินผลการฝึกงาน.....	24
หลักสูตรและรายละเอียดการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา พ.ศ.2536 ในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น.....	35
วัตถุประสงค์.....	37
การประเมินผลการฝึกงาน.....	39
เชิงอรรถ.....	50
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากร.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำกับข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของประชากร.....	62
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนตาม โครงการความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนฝึกงานตามความ คิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงาน.....	72
ความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการ ฝึกงาน.....	84
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของ นักเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงานในบริษัท ซีพี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด.....	90
ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ.....	98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	101
สมมติฐานของการวิจัย.....	101
วิธีดำเนินการวิจัย.....	101
อภิปรายผล.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	109
เชิงอรรถ.....	111
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	118
ประวัติผู้เขียน.....	141

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของสถานภาพของนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด จำแนกตามเพศ แผนกวิชา เวลาที่ปฏิบัติงาน วันที่ปฏิบัติงาน และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย.....	62
2. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์นิเทศ จำแนกตามตำแหน่งความรับผิดชอบ เพศ อายุ ประสบการณ์ ในการนิเทศ และจำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบ.....	66
3. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ควบคุมการฝึกงานของ นักเรียนในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำแนกตามตำแหน่ง ความรับผิดชอบ เพศ อายุ ประสบการณ์ และจำนวนนักเรียนที่มาฝึกงาน.....	69
4. ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงานใน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน.....	72
5. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน.....	73
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ.....	74
7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน.....	75
8. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน.....	76
9. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน.....	78
11. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน....	79
12. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจาก สถานประกอบการ.....	80
13. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน.....	81
14. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน.....	82
15. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน.....	83
16. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุม นักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผล ของการฝึกงาน.....	84
17. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุม นักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผล ของการฝึกงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน.....	85
18. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุม นักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผล ของการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ.....	86
19. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุม นักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผล	

เอกสารนี้เป็นการฝึกงาน ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน...ไม่เอามาเผยแพร่...ไปใช้ปี 87 ยชนด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญัตราสาร (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุม นักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผล ของการฝึกงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน.....	88
21. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุม นักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผล ของการฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน.....	89
22. ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของ การฝึกงาน.....	90
23. ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน.....	92
24. ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของ การฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ.....	93
25. ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงานใน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของ การฝึกงาน ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน.....	94
26. ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงานใน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของ การฝึกงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	95
27. ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียน ฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของ การฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน.....	96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ ความสามารถ และความเจริญ
งอกงามของบุคคล เพื่อนำไปเป็นแนวทางสำหรับการดำรงชีวิต เสริมสร้างการพัฒนาสังคมและ
ประเทศชาติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม¹ ดังนั้น ประเทศจะประสบ
ความสำเร็จในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมได้มากน้อยเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ
ทางการศึกษา ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในทางการศึกษาในแต่ละระดับต้องมีทิศ
ทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ

การอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพตาม
ความต้องการของท้องถิ่นและสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ ความสามารถ ทัศนคติ และ
จริยธรรมที่ดีในการประกอบอาชีพ สำหรับกรมอาชีวศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการผลิต
กำลังแรงงานในระดับต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระดับช่างเทคนิค (Technician) ระดับช่างฝีมือ (Skill
Labour) และระดับช่างกึ่งฝีมือ (Semi-Skill Labour) ได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผน
การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ที่กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาไว้
เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ “การ
อาชีวศึกษา เป็นการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนในระดับต่างๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและ
สังคม”² โดยได้มีการปรับปรุงหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2530
ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลัก ดังนี้

1. เพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรมที่จำเป็นแก่การฝึกอาชีพ โดยเปิดโอกาสให้

เลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตลาดแรงงาน โดยให้สอดคล้อง
กับสถานะเศรษฐกิจและสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อให้ฝึกงานฝีมือที่ใช้เทคโนโลยี โดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรม และสติปัญญาสามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรม และทำให้ประกอบอาชีพได้

3. เพื่อให้สำนึกในการป้องกันอุบัติเหตุ รักร่าง สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี เคารพในสิทธิของตนและผู้อื่น และกฎหมายบ้านเมือง บุคลิกดี อนามัยสมบูรณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมเข้าใจปัญหาเศรษฐกิจและสังคม การเมืองของประเทศ และสำนึกในความเป็นไทย³

ดังนั้นเพื่อให้การอาชีวศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายใหญ่ ๆ ทั้ง 3 ข้อนี้ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดเนื้อหาและประสบการณ์ ตลอดทั้งสร้างสถานการณ์ภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องและคล้ายคลึงกับสถานการณ์จริงของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จนเกิดความชำนาญ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพต่อไป แต่เนื่องจากทางสถานศึกษามีข้อจำกัดทั้งทางด้านทรัพยากรมนุษย์ และวัตถุดิบ ทำให้การสร้างสถานการณ์ในสถานศึกษาให้เหมือนสถานการณ์จริงภายนอกจะทำได้ยาก และสิ้นเปลืองมาก เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวสถานศึกษาจึงได้ทำโครงการฝึกงานตามหลักสูตร ปวช.2530 ขึ้น กำหนดให้ส่งนักเรียนออกฝึกงานตามสถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในทุกสาขาวิชาชีพอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 เป็นต้นมา ซึ่งสอดคล้องกับ Lawis R. Fibel ที่กล่าวว่า

การฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และปฏิบัติการฝึกงานด้วยเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน เพื่อการเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพต่อไป เพราะโดยปกติแล้วการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น ไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงด้านการทำงานให้แก่ผู้เรียนได้ เพราะสถานศึกษามีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจะคงไว้ซึ่งความทันสมัย ในด้านอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานได้ดังที่สถานประกอบการ อีกทั้งสถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอน และจัดมวลประสบการณ์ในการทำงานให้กับนักเรียนในทุกแง่มุมได้⁴

จึงกล่าวได้ว่า การฝึกงานเป็นกระบวนการที่จะทำให้นักเรียน นักศึกษา หรือผู้เข้ารับ การฝึกได้รับความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการทำงานในสาขาวิชาชีพของตน นอกจากนี้ แล้วยังช่วยให้มีโอกาสหารายได้พิเศษเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในครอบครัว และช่วยขจัดปัญหา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คิดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา เพราะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนนักศึกษา มีรายได้และมีความหวังในการประกอบอาชีพ การฝึกงานในสถานประกอบการเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะพัฒนาความสามารถ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และปฏิบัติการด้วยเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และเทคนิคต่าง ๆ ในการทำงาน เพื่อการเตรียมพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพต่อไป เพราะโดยปกติแล้วการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงด้านการทำงานให้แก่เรียนนักศึกษาได้ เพราะโรงเรียนมีข้อจำกัดไม่สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยให้ฝึกทักษะได้อย่างครบถ้วนเท่าเทียมกับสถานประกอบการ การฝึกงานของนักเรียน นักศึกษา ในสถานประกอบการก่อนสำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับหลักสูตรวิชาชีพนั้น กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าการฝึกงาน ดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาวิชาชีพเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสภาพการทำงานจริง อันจะเป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา แต่จากการประเมินผลเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน นักศึกษา ที่ผ่านมาได้พบปัญหาในการฝึกงานในเรื่องสถานประกอบการที่เหมาะสมและมีความพร้อมที่จะรับนักเรียนเข้าฝึกงานมีจำนวนจำกัด สถานประกอบการไม่ค่อยมีความเชื่อถือในความรู้ความสามารถและฝีมือของนักเรียน นักเรียนได้ฝึกงานตามสาขาที่เรียน ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณและ ชั่วโมงสอนของอาจารย์นิเทศ⁵

แต่อย่างไรก็ตาม การฝึกงานในสถานประกอบการเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่ผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงได้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ซึ่งดำเนินการกิจการค้าปลีก (คอนวีเนียนสโตร์) มีร้านสาขาใช้ชื่อว่า ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น กระจายในทุกชุมชนทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ทางบริษัทฯ ได้เล็งเห็นความสำคัญโดยการให้ความร่วมมือกับกรมอาชีวศึกษา ในการพัฒนาการผลิตกำลังคนด้านการค้าปลีก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษาที่สนับสนุนความร่วมมือประสานงานกับผู้ใช้แรงงานในภาคเอกชน ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการรับนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเข้าฝึกงานในร้านเซเว่นอีเลฟเว่นสาขาต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ในปีการศึกษา 2536-2541 นับถึงปีการศึกษา 2538 ได้ดำเนินการฝึกงานนักเรียน นักศึกษาไปแล้ว 3 รุ่นจึงควรที่จะต้องมีการประเมินผลโครงการดังกล่าวเพื่อทราบถึงสภาพการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทราบว่าผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ก็คือการประเมินผลผลิต ซึ่งหมายถึงตัวนักเรียนนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาว่าการดำเนินการฝึกงานของนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และได้ทราบปัญหาและอุปสรรคซึ่งตรงกับความต้องการของกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ที่จะวิจัยการฝึกงานของนักเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ฝึกงานกับบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการฝึกงานของนักเรียน นักศึกษาโดยตรง ทั้งระดับ ปวช. และ ปวส. จึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนฝึกงานตามโครงการความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น กับกรมอาชีวศึกษา เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางดำเนินการฝึกงานของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการฝึกงานของนักเรียนตามโครงการความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการฝึกงานตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ ที่มีต่อประสิทธิผลการฝึกงานแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกประเภทวิชาได้กำหนดให้มีรายวิชาหนึ่งสำหรับการฝึกปฏิบัติสำนักงานจริงในสถานประกอบการ เรียกว่า วิชาฝึกงาน กำหนดระยะเวลาให้นักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการภาครัฐหรือเอกชนอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 400 คาบเรียน หรือประมาณ 10 สัปดาห์ โดยมีจุดมุ่งหมายในการฝึกงานดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้ฝึกทักษะในงานอาชีพตามสภาพความเป็นจริง
2. เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ตรงของการทำงานอาชีพเพื่อประกอบอาชีพต่อไป
3. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผลและใช้สติปัญญา
4. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้เตรียมตัวไปประกอบอาชีพส่วนตัวได้
5. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบมีระเบียบวินัยต่อตนเองและส่วนรวม
6. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการภาครัฐบาลและเอกชน

สำหรับวัตถุประสงค์ของการฝึกงานได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

โกวิท ประวาลพุกษ์ กล่าวไว้ว่า “การประเมินผลของการฝึกงานมีวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการประเมิน คือ เพื่อชี้แนวทางให้บุคลากรได้ทำงานเต็มความสามารถของเขา การประเมินผลงานที่ดีย่อมมุ่งที่จะปรับปรุงแก้ไขบุคลากรเพื่อทำงานให้มีประสิทธิภาพ⁶”

เบญญา สวัสดิโอ กล่าวไว้ว่า “วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน” มี 4 ประการคือ

1. เพื่อที่จะสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ดี
2. เพื่อปรับปรุงแก้ไขการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อกลั่นกรอง ตรวจสอบเทคนิคการบริหารงานบุคคล
4. เพื่อวางวัตถุประสงค์ในการวางนโยบายการบริหารงานบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น⁷

สิ่งที่จะนำมาประเมินผลการปฏิบัติงานต้องยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก เพื่อจะศึกษาถึงประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน

แนวคิดของ Bloom และคณะ ในการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา มี 3 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความคิด (Cognitive Domain) คือ พฤติกรรมที่เป็นความสามารถในการคิด เป็นขบวนการในด้านสมองของมนุษย์ ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า
2. พฤติกรรมด้านความรู้สึก (Affective Domain) คือ พฤติกรรมที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรู้สึกหรือเจตคติ ได้แก่ ความสนใจ ทศนคติ ความซาบซึ้ง เป็นต้น
3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) คือ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำอย่างมีทักษะ เช่น การเคลื่อนไหว การวิ่ง การเดิน การใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น⁸

วัดงนา สูตรสุวรรณ ได้กำหนดข้อที่ควรประเมินผลไว้ในการปฏิบัติงาน 9 ข้อ คือ

1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน วัดได้จากความรู้ ความชำนาญงาน ประสบการณ์มีความสามารถที่จะเรียนรู้ หรือทันต่อวิวัฒนาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ
2. คุณภาพของงานที่ปฏิบัติเสร็จแล้ว วัดได้จากความถูกต้องเรียบร้อย ความสมบูรณ์ ความเชื่อถือได้
3. ปริมาณงานที่ปฏิบัติเสร็จแล้ว วัดได้จากจำนวนชิ้นงาน แผ่น หรือหน้าโครงการ ผลงานหรืออื่น ๆ ที่นับได้ วัดได้
4. ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน วัดได้จากความสามารถที่ปฏิบัติงานได้แล้วเสร็จตามวัน เวลา ที่กำหนดไว้หรือภายในระยะเวลาที่ให้ไว้
5. ความคิดริเริ่ม วัดได้จากการเสนอแนะความคิดเห็นแปลกใหม่ หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ ซึ่งเป็นไปในแนวทางสร้างสรรค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
 6. ความสามารถที่จะทำงานได้โดยอิสระ หรืออยู่ในความควบคุมดูแลบ้างเล็กน้อย
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. มนุษย์สัมพันธ์ วัดได้จากการเข้ากับเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลภายนอกที่ต้องติดต่อประสานงานกัน การให้ความร่วมมือ หรือการได้รับความร่วมมือจากคนอื่น
8. การตรงต่อเวลาหรือการรักษาเวลา วัดได้จากการมาทำงานและการรักษาเวลา หรือการทำงานเต็มตามเวลา
9. การแสดงออกซึ่งความคิดเห็น ทั้งการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และการพูดด้วยวาจา วัดได้จากการพูด การเขียน การแสดงออก การอธิบายความคิดเห็นออกมาให้คนอื่นได้⁹

Harold Koontz ได้กล่าวถึงระบบการประเมินผลงานบุคคลที่ดีควรมีลักษณะดังนี้คือ

1. สิ่งต่าง ๆ ที่วัด จะต้องวัดอย่างถูกต้อง วัดตรงเป้า และวัดให้หมดตามขอบข่ายของงาน
2. รายการที่วัดจะต้องอยู่ในลักษณะที่จะดำเนินการได้หรือวัดได้จริง เช่น วัดบุคลิก ลักษณะโดยการสังเกตได้ วัดความสามารถโดยการดูจากวิธีทำงาน การแก้ปัญหา และจำนวนผลงาน
3. ต้องมีวัตถุประสงค์ของการวัดและกำหนดรายการที่ประเมิน เช่น การวัดปริมาณ และคุณภาพของงานของแต่ละคนเพื่อประกอบการพิจารณา
4. รายการที่จะประเมินและวิธีการใช้ต้องเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ไม่เฉพาะฝ่ายที่ถูกประเมิน เพราะการยอมรับในรายการประเมินผล และเข้าใจวิธีการวัดจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การประเมินประสบความสำเร็จ
5. รายการที่สร้างขึ้นหรือกำหนดไว้ในแบบประเมินต้องรัดกุม เข้าใจง่าย มีส่วนให้แต่ละคนเกิดความรู้สึกที่จะปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ฉะนั้น ผลประเมินจะต้องไม่ปกปิดเป็นความลับ¹⁰

ในเรื่องเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษาในสถานประกอบการนั้น ชาตรี รัตนวงศ์ ได้ทำการประเมินผลการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม พบว่า หน่วยงานอุตสาหกรรมมีความต้องการและพึงพอใจในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน มีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคต่าง ๆ ในการทำงานให้แก่นักศึกษา เอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ด้านผลการ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติงานของนักศึกษาก็เป็นที่พอใจของหน่วยงาน และนักศึกษาก็สามารถปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังทราบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นดังนี้

1. การที่นักศึกษาออกฝึกงานไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้ทางหน่วยงานไม่สามารถจะมอบหมายงานที่ต้องทำต่อเนื่องกันหลาย ๆ วัน ให้นักศึกษาทำ โดยเฉพาะงานที่อยู่ในลักษณะเร่งด่วน ดังนั้นจึงเกิดความยากลำบากในการที่หน่วยงานมาป้อนให้นักศึกษาทำโดยใช้เวลาที่จำกัด ซึ่งหน่วยมีความเห็นว่านักศึกษาควรจะออกฝึกงานให้ติดต่อกันไป

2. นักศึกษาที่ได้รับการฝึกงานในหน่วยงานแล้ว ส่วนมากมักจะไม่นำกลับไปทำงานในหน่วยงานอุตสาหกรรมนั้น ๆ เมื่อเรียนสำเร็จ เป็นสาเหตุให้หน่วยงานเกิดความเบื่อบ่ายในการที่จะรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน ซึ่งอาจมีผลทำให้การฝึกงานของนักศึกษาไม่ได้รับผลอย่างเต็มที่ ซึ่งหน่วยงานอุตสาหกรรมมีความประสงค์อยากจะให้นักศึกษาที่ฝึกงานกลับเข้าทำงานภายหลังจาก ที่เรียนสำเร็จแล้ว¹¹

ส่วน กมล สุวรรณวงศ์ ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการพึงพอใจในผลงาน และความประพฤติของนักศึกษาที่เข้าฝึกงาน แต่ก็ต้องการให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถพิเศษอื่น ๆ ด้วย เช่น การขับรถยนต์ การขับรถจักรยานยนต์ และจักรยาน การเขียนโปสเตอร์ เป็นต้น ในด้านผู้ปกครองของนักศึกษามีความพอใจที่นักศึกษาได้เข้าฝึกงานในสถานประกอบการเพื่อได้รับประสบการณ์ที่เป็นจริง เป็นการเตรียมตัวประกอบอาชีพต่อไป แต่ผู้ปกครองมีความวิตกกังวลถึงความปลอดภัยของนักศึกษาขณะฝึกงาน และยินดีชำระค่าประกันภัยในวงเงิน 50-100 บาท สำหรับในด้านของผู้บริหารและครูอาจารย์ พร้อมทั้งจะส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานอย่างสม่ำเสมอตลอดไป แต่มีข้อกังวลเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของสถานประกอบการกับสถานศึกษา และสวัสดิการต่าง ๆ ที่นักศึกษาควรได้รับขณะเข้าฝึกงานในสถานประกอบการนั้น¹²

เมื่อได้ศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอาชีพและการประเมินผลการฝึกงานแล้ว ดังนั้นการประเมินผลการฝึกงาน ในครั้งนี้ผู้วิจัยในครั้งนี้นำผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะประเมินโครงการฝึกงานของนักเรียนตามโครงการความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยศึกษาถึงพฤติกรรมในการฝึกงานของนักเรียน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการนำความรู้ไปใช้ ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
2. ด้านความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม

3. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน
5. ทศนคติต่อการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งที่จะประเมินโครงการฝึกงานของนักเรียน ตามโครงการความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการเซตุนน วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยศึกษาถึงประสิทธิผลของการฝึกงาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการฝึกงานของนักเรียน ตามหลักสูตร ปวช. 2530 โดยศึกษานักเรียนที่เข้าฝึกงานสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย และสาขาวิชาการเลขานุการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่
 - 1.1 อาจารย์นิเทศการฝึกงาน
 - 1.2 ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิผลของการฝึกงาน ซึ่งจำแนกได้เป็น 5 ด้าน คือ
 - 2.1 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน
 - 2.2 ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ
 - 2.3 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน
 - 2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน
 - 2.5 ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

3. ขอบเขตของพื้นที่ที่นักเรียนไปฝึกงาน ได้แก่ สาขาของบริษัท ซี.พี.เซเว่น

อีเลฟเว่น จำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 130 แห่ง ที่นักเรียนของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนน วิทยาลัยพณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไปฝึกงานในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินผลการฝึกงาน หมายถึง การประเมินประสิทธิผลผลการฝึกงานในสถานประกอบการของของนักเรียนชั้น ปวช.3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพาณิชยการเซตุนน วิทยาลัยพาณิชยการบางนา และวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี

ประสิทธิผลของการฝึกงาน หมายถึง ผลของพฤติกรรมในการฝึกงานของนักเรียนในด้านการนำความรู้ไปใช้ ความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม ทักษะในการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน และทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน หมายถึง การนำความรู้ทางวิชาชีพเฉพาะในแต่ละสาขาวิชาที่ได้ศึกษาแล้วเรียนมาจากสถานศึกษาไปใช้ในการฝึกงาน

ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ หมายถึง ประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการที่ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติม หรือนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาของสถานศึกษา

ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนรู้ระบบงาน (Conceptual Skill) สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างถูกต้องและเกิดความชำนาญ (Technical Skill)

ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนในขณะที่ฝึกงานว่าเป็นผู้มีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป ช่วยเหลือผู้อื่นในเวลาปฏิบัติงาน สามารถคบหาสมาคม และปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้

ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนในขณะที่ฝึกงานว่าเป็นผู้มีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ มีความตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ ขยันอดทน และมีความมานะพยายาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชาที่ศึกษา หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดทำการสอนตามหลักสูตร ปวช. 2530 ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย และ สาขาวิชาการเลขานุการ

วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง วิทยาลัย
พณิชยการเซตุนน วิทยาลัยพณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด หมายถึง สาขาของบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด 130 แห่ง ที่รับนักเรียนระดับ ปวช.3 ของวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ เข้าฝึกงานในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2538

นักเรียนฝึกงาน หมายถึง นักเรียนระดับ ปวช.3 ของวิทยาลัยสัสดี ตรม
อาชีวศึกษากรุงเทพฯ ที่ฝึกงานกับสาขาของบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ในภาคเรียนที่ 1
ประจำปีการศึกษา 2538

อาจารย์นิเทศ หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลการฝึกงานของนัก
เรียนในโครงการความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัด
กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2538

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน หมายถึง บุคลากรที่บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด
มอบหมายให้ดูแลการฝึกงานของนักเรียน ตามโครงการความร่วมมือกับวิทยาลัยสังกัดกรม
อาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹สิทธิชัย ชาติานิติ, การศึกษา กับ สังคม. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตน, 2524), หน้า 5-6.

²กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. “วัตถุประสงค์และนโยบายการอาชีวศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (2525-2529)”, (กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2525), หน้า 1 (อัดสำเนา).

³กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร : หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2530. (กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพัฒนศึกษการบางนา 2531), (อัดสำเนา).

⁴Lewis R. Fibel, “Should Shells and Industry Train Technicians.” Industrial Education Vol.62, No.8 (November 1972), P.108.

⁵หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, การประเมินผลการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530, (กรมอาชีวศึกษา, 2533), หน้า 116-117.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินผลนักเรียนฝึกงานตามโครงการร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี.เซเว่น อีเลฟเว่นจำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ ผู้วิจัยจะเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ
2. จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน
3. ความสำคัญของการฝึกงาน
4. รูปแบบของการฝึกงาน
5. หลักปฏิบัติในการดำเนินการฝึกงาน
6. หลักสูตรและรายละเอียดการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา พ.ศ.2536 ในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น
7. การประเมินผลการฝึกงาน

1. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ

ปัจจุบันการศึกษาวิชาชีพในระดับอาชีวศึกษาได้เป็นที่นิยมและต้องการของผู้ปกครอง และนักเรียน นักศึกษา เป็นอย่างมาก ทำให้รัฐต้องเพิ่มทรัพยากรในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ยิ่งกว่านั้นเอกชนยังมีบทบาทอย่างยิ่งในการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน ที่พลาดโอกาสเข้าเรียนในสถานศึกษาของรัฐ โดยเฉพาะด้านพณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรม ซึ่งผลิตกำลังคนในระดับกลางในด้านเทคนิคที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาของประเทศเป็นอย่างมาก

John L. Feirer กล่าวว่า “การฝึกงานจะทำให้นักเรียนหรือเยาวชนมีความพร้อมที่จะเป็น ผู้เชื่อมโยงช่องว่างระหว่างโรงเรียนและการทำงานให้ประสานสัมพันธ์กัน”¹

Mary Nell Bowman และ Joyce J. Terrass กล่าวว่า “การฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีความพร้อมในการทำงาน และเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและการทำงานให้ประสานสัมพันธ์กัน รวมทั้งเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ในการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน”²

บุญธรรม จิตต์อนันต์ ได้กล่าวถึงการฝึกงานเป็นเรื่องของการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน การฝึกหาประสบการณ์นั้นเป็นการศึกษาอย่างหนึ่ง ช่วยให้นักเรียนหรือนักศึกษาที่จะจบการศึกษาออกไปทำงานไม่ต้องเสียเวลามากนักในการใช้ความรู้ที่เรียนมาให้เข้ากับงาน หรือปรับตัวให้เข้ากับงาน ไม่ว่าจะหลักสูตรการศึกษานั้นจะเป็นการฝึกแรงงานกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled) แรงงานฝีมือ (Skilled) หรือแรงงานชั้นสูง (Professional) การฝึกหาประสบการณ์ในการทำงานเป็นเรื่องที่สำคัญและขาดเสียมิได้³

จากแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงานกล่าวได้ว่าการฝึกงานเป็นการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มพูนทักษะและความชำนาญก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพ

2. จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน

การฝึกงานจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนนักศึกษามากน้อยเพียงใดนั้นก็ต่อเมื่อการฝึกงานสามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Ralph E. Mason and other ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกงานอาชีพว่า

1. ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาชีพตามความสนใจของตน
2. ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสหารายได้พิเศษ เพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในครอบครัว
3. ช่วยขจัดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน เพราะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้

นักเรียนมีรายได้ และมีความหวังในการประกอบอาชีพต่อไป⁴

น้อย ศิริโชค กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกงานว่า มีจุดมุ่งหมายทั้งระดับองค์การ และระดับบุคคล คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดมุ่งหมายระดับองค์กร เพื่อ

1. พัฒนาฝีมือของผู้ปฏิบัติงาน
2. พัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ผลสูงสุด
3. กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
4. พัฒนาการบริหารโดยเฉพาะทางบริหารงานบุคคล
5. พัฒนาการบริหารแก่สาธารณะและผู้มารับการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. ลดความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงและป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน
7. พัฒนาคูณการและองค์การให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายระดับบุคคล เพื่อ

1. พัฒนาคูณการในการปฏิบัติงาน
2. พัฒนาฝีมือในการปฏิบัติงาน
3. ฝึกฝนการตัดสินใจในการทำงาน
4. เรียนรู้การปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย
5. ปรับปรุงสถานการณ์ปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
6. สร้างความพอใจในการปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้น

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกงานไว้ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและสนับสนุนการมีงานทำ
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงานและการจัดการ

ด้านธุรกิจ

3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาในการพัฒนา

งานอาชีพ

4. เพื่อสำรวจความพร้อมของนักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม และทักษะก่อนการ

ประกอบอาชีพ และให้รู้จักปรับตัวในด้านสังคมเมื่อเข้าทำงาน

5. เพื่อเป็นทักษะในงานอาชีพ และมุ่งให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงาน

6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการฝึกงานมาพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพให้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ประสิทธิภาพ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรจง ชูสกุลชาติ กล่าวถึง การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่ออาชีพโดยตรง ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงมุ่งฝึกทักษะเป็นการเฉพาะ และเน้นการฝึกลักษณะนิสัยในการทำงานที่ดีงามเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ มีทักษะ ประสบการณ์ และความชำนาญในอาชีพ สามารถสร้างสรรค์สร้างงานและพัฒนากิจการงานและการอาชีพ โดยผ่านการศึกษาและฝึกอบรมเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้แนวนโยบายของกรมอาชีวศึกษาจึงมุ่งที่จะส่งเสริมในด้านการผลิต พัฒนาแรงงาน และคุณภาพของชีวิตให้เป็นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพอย่างแท้จริง โดยยึดหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1. หลักการศึกษาเพื่ออาชีพ
2. หลักการศึกษาเพื่อคุณภาพ
3. หลักการศึกษาเพื่อการประหยัด⁷

จึงกล่าวได้ว่าการฝึกงานอาชีพมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาส่งเสริมบุคคลให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพของตน

3. ความสำคัญของการฝึกงาน

Lewis R. Fibel กล่าวถึง การฝึกงานในสถานประกอบการว่า สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และปฏิบัติการฝึกงานด้วยเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน เพื่อการเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพต่อไป โดยปกติแล้วการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงด้านการทำงานให้แก่ผู้เรียนได้ เพราะโรงเรียนมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจะคงไว้ซึ่งความทันสมัยในด้านวิธีการปฏิบัติและด้านอุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ได้ ดังที่สถานประกอบการในการทำงานให้กับนักเรียนในทุกแห่งทุกมุมได้⁸

Giachino และ Gallinton ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกอาชีพในสถานประกอบการคือ การฝึกวิชาชีพหรืออาชีวศึกษาเป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความสามารถ มีทักษะในสาขาวิชาชีพของตน โดยพิจารณาจากความสำเร็จของผลงาน ดังนั้น การพัฒนาทักษะในวิชาชีพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการของการเรียนการสอน⁹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างโลกของการศึกษาและโลกของการทำงาน โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ในชุมชน มาช่วยในการจัดการศึกษาให้มาก โดยนำทางให้ครู ผู้ปกครอง ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น ได้ให้ความร่วมมือในกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน¹³

สำหรับหลักการสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษานั้นมีหลักสำคัญ 7 ประการคือ หลักสูตรมาตรฐาน หลักสูตรกิจกรรมและเทคโนโลยี หลักสูตรวิชาชีพครบวงจร หลักการคุณภาพชีวิต หลักสร้างงานและพัฒนางาน หลักความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน สถานศึกษาและสถานประกอบการ และหลักการศึกษาดลอดชีวิต ซึ่งจากหลักการดังกล่าวนับว่าเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีวศึกษาของประเทศไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ

4. รูปแบบของการฝึกงาน

การฝึกงานโดยทั่วไปทำเป็น 2 ลักษณะคือ ภาคปกติเต็มเวลา (Full Time courses) และภาคนอกเวลา (Part Time Courses) เป็นการฝึกงานตามหลักสูตรปกติของสถาบันการศึกษาทั่วไปทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ เป็นการจัดให้มีการฝึกงานในสถานประกอบการ เป็นแบบ In-Plant Training หรือ On-The-Job-Training โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. จัดฝึกงานในช่วงปิดเทอมหรือปิดภาคเรียน ซึ่งเป็นระบบที่นิยมกันมาก
2. จัดฝึกงานควบคู่กับการเรียนอาจจะเป็นบางเดือน หรือตลอดภาคการเรียนในภาค

หลัง ๆ

การฝึกงานภาคนอกเวลา (Part Time Course) ได้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. Day Release Course ส่วนใหญ่จะจัดสำหรับผู้ที่ต้องการทำงานเต็มเวลาในวันธรรมดาจึงจำเป็นต้องจัดให้มีการฝึกอบรมในงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในวันหยุดงานประจำสัปดาห์

2. Black - Release Course จัดการฝึกเป็นช่วง ๆ เมื่อผู้ฝึกไม่มีภาระในการทำงานแบบนี้เป็นที่นิยมมาก และนำมาใช้สำหรับการฝึกงานภาคเต็มเวลาด้วยคือ ในบางสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดให้เรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษา 2 วัน และเรียนภาคปฏิบัติในโรงงานอุตสาหกรรม 2 วัน เป็นต้น

Ralph E. Mason and others กล่าวถึงการฝึกงานอาชีพพร้อมกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการว่าควรจะมีลักษณะต่าง ๆ ประกอบกัน เช่น การเรียนการสอนในโรงเรียน ต้องเป็นการให้ความรู้พื้นฐาน ทักษะ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การเลือกสถานที่ฝึกงานอาชีพ ให้นักเรียนได้เรียนรู้และเพื่อประสบการณ์ด้านวิชาชีพ การจัดเตรียมรายวิชาต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ด้านอาชีพ ทักษะแนวคิด เจตคติที่จำเป็นสำหรับนักเรียนก่อนที่จะออกไปฝึกงานอาชีพ การวางแผนการฝึกงานอย่างเป็นขั้นตอน การจัดการนิเทศ การฝึกงาน การกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน การประสานงาน และการติดตามผล เป็นต้น

5. หลักการปฏิบัติในการดำเนินการจัดการฝึกงาน

การฝึกงานในสถานประกอบการจะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะออกไปทำงานยิ่งขึ้น เพราะการฝึกงานในสถานประกอบการจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ ฝึกฝน และปฏิบัติการฝึกงานด้วยเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน

นอกจากนี้แล้ว Ralph E. Mason and others ได้กล่าวถึงการฝึกงานพร้อมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการว่าควรจะมีลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การเรียนการสอนในโรงเรียนต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ

1.1 ความรู้พื้นฐานด้านแนวความคิด ความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อวิชาอาชีพ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเตรียมนักเรียนเพื่อประกอบอาชีพ

1.2 ความรู้แนวความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีของนักเรียนแต่ละคนที่จะควรจะมีเป็นพิเศษต่อการฝึกงานและความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน และการประกอบอาชีพในอนาคต

2. เลือกสถานที่ฝึกงาน ซึ่งตามปกติแล้วควรมีหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านอุตสาหกรรมและหน่วยงานของรัฐบาลช่วยเหลือ และให้คำแนะนำด้านประสบการณ์ที่จะจัดให้นักเรียนเพื่อความสามารถในการประกอบอาชีพต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นักเรียน นักศึกษา หาคความรู้ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพ ตามจุดมุ่งหมายของวิชาอาชีพ คือ การเตรียมนักเรียนเพื่อประกอบอาชีพ

4. จัดเตรียมรายวิชาต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ด้านอาชีพ ทักษะ แนวคิด ตลอดจนเจตคติที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ก่อนที่จะออกไปฝึกงานอาชีพ

5. วางแผนการฝึกงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยการเขียนเป็นโครงการหรือคู่มือ เพื่อเป็นการชี้แนะว่านักเรียนควรจะได้เรียนรู้ทักษะ อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ กับใคร เป็นต้นว่า การวางแผนดังกล่าว อาจจะได้มาจากการวิเคราะห์ลักษณะงานผู้รับผิดชอบ และหน้าที่ที่ผู้เข้าการฝึกอบรมต้องปฏิบัติ เป็นต้น

6. จัดการนิเทศการฝึกงานอาชีพอย่างเพียงพอ ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลากรที่มีส่วนรับผิดชอบในโครงการฝึกงาน เช่น นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการผู้จัดการ นายช่าง หรือเจ้าหน้าที่เทคนิคในสถานประกอบการนั้น ๆ และอาจารย์นิเทศ เป็นต้น

7. กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมีคุณสมบัติอย่างเพียงพอ ในด้านความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนประสบการณ์ในการทำงานตามสาขาช่างอุตสาหกรรม

8. จัดเวลาในการประสานงานอย่างเพียงพอ โดยคำนึงถึงจำนวนผู้เข้ารับการฝึกและบริเวณที่ตั้งของสถานที่ฝึกงาน เพื่อที่จะทำให้ผู้ประสานงานสามารถดำเนินการบริหารการจัดการ และปรับปรุงการฝึกงานได้อย่างเต็มที่

9. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพราะในการเรียนการสอนนั้นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียน

10. กำหนดนโยบายและดำเนินนโยบายด้านวิชาอาชีพของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับโครงการฝึกงานที่กำหนดไว้ เพราะการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต่อสถานประกอบการ ความรับผิดชอบ และหน้าที่ของผู้ประสานงาน

11. มีการจัดบันทึก หรือมีทะเบียนบันทึกเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ ที่มีระบบระเบียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีข้อมูลเป็นระเบียบสะสม เพื่อติดตามผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ควรรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งอาจจะได้แก่ เจ้าของสถานประกอบการ ผู้ปกครอง นักเรียน และตัวแทนของสถานศึกษาในการบริหารและการประสานงาน¹⁴

Manuel Zymelman กล่าวถึง ข้อดี ข้อเสีย ของการฝึกงานร่วมว่า มีข้อดี ข้อเสียดังต่อไปนี้

ข้อดี

1. ผู้เข้ารับการฝึกได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรองผ่านการฝึกงาน ในหลาย ๆ ประเทศเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับการรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน
2. การฝึกงานอาชีพ หรือการฝึกภาคปฏิบัติ ทำได้ในขอบเขตที่เหมาะสม ทั้งด้านเวลาในการฝึก และระดับฝีมือในการฝึก เพราะผู้ดำเนินการฝึกทราบระดับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกเป็นอย่างดี
3. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน และสัมผัสบรรยากาศของการทำงานจริง เพื่อจะได้เกิดความคุ้นเคยกับการปฏิบัติงานและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เช่น นายจ้าง เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น
4. การฝึกงานอาชีพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ช่วยลดปัญหาการออกจากโรงเรียนกลางคัน เพราะนักเรียนได้รับคำตอบแทนจากการฝึกงานอาชีพ

ข้อเสีย

สถานประกอบการบางแห่งใช้การฝึกงานอาชีพประเภทนี้ทดแทนตำแหน่งของช่างฝีมือที่จบการศึกษาแล้วยังว่างงานอยู่ จึงทำให้เกิดปัญหาการว่างงานต่อไปอีกระยะหนึ่ง¹⁵

จากหลักการในการปฏิบัติในการดำเนินการจัดการฝึกงานที่ได้กล่าวมาแล้วกรมอาชีวศึกษา ได้ร่วมกับองค์การคำครุสภา จัดโครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา โดยมีคู่มือการฝึกงาน ซึ่งมีแนวปฏิบัติเป็นขั้นตอน และได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของสถานศึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานฝึกงานอาชีพ หน้าที่ของผู้ปกครอง หน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน และหน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษา และการประเมินผลการฝึกงานไว้ดังนี้¹⁶

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การฝึกงานของนักศึกษาจะต้องมีการประสานงานกันในแต่ละฝ่ายซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษา ครู-อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน สถานประกอบการ ผู้ปกครอง และนักศึกษา ถ้าทุกฝ่ายมีความเข้าใจบทบาทของตน การดำเนินงานก็จะประสบผลสำเร็จและราบรื่นตามความมุ่งหมาย

หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่คัดเลือกสถานที่ฝึกงานอาชีพของนักศึกษา
2. แต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ควบคุมการฝึกงาน ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานการฝึกงานควบคุมดูแล และประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา
3. จัดสัมมนาครู-อาจารย์ก่อนและหลังการฝึกงานให้ทราบแนวปฏิบัติ สรุปผลข้อดีข้อเสีย รวมทั้งปัญหาเพื่อปรับปรุงการฝึกงานรุ่นต่อไป
4. จัดปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ให้ทราบกฎระเบียบของสถานประกอบการ ตลอดจนการวางตัวระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา วิธีการประเมินผลการฝึกงาน ซึ่งอาจนำนักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานแล้วมาให้ข้อมูลต่าง ๆ ด้วย
5. จัดทำคู่มือการฝึกงานให้นักศึกษาก่อนการฝึกงาน สมุดบันทึกการฝึกงานแต่ละวันสำหรับนักเรียน
6. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ ที่ออกไปตรวจเยี่ยมนักศึกษา
7. ดำเนินการให้มีการประกันอุบัติเหตุของนักศึกษาเพื่อเข้ารับการฝึกงาน

หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานฝึกงานอาชีพ

1. จัดการปฐมนิเทศให้แก่ศึกษาก่อนเข้ารับการฝึกงาน
2. จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษา หรือผู้ปกครอง
3. มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการฝึกงานให้เป็นไปตามหลักสูตร กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของการฝึกงาน
4. พิจารณาจัดสถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกงาน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า หรือนักศึกษาจะพึงได้รับ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จัดให้มีการทดสอบและประเมินผลการฝึกงานตามความเหมาะสม
6. ออกใบรับรองผ่านงานให้แก่นักศึกษาที่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปกครอง

1. ยินยอมให้นักศึกษาในความปกครองเข้ารับการฝึกงานตามเงื่อนไขและข้อตกลงที่กำหนดไว้
2. ดูแลสนับสนุนให้นักศึกษาในความปกครองได้ฝึกงานโดยสม่ำเสมอ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของสถานฝึกงานอาชีพที่กำหนดอย่างเคร่งครัด
3. ยินยอมจ่ายเงินค่าประกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานของนักศึกษา
4. ยินยอมชดเชยค่าใช้จ่าย หนี้สิน ที่นักศึกษาก่อทำให้เกิดขึ้นแก่สถานที่ฝึกงานในระหว่างการฝึกงาน หลังจากที่มีการสอบสวนแล้วว่า นักศึกษามีเจตนาในการกระทำผิดจริงหรือเกิดจากความประมาท
5. ร่วมกับนักศึกษาและสถานที่ฝึกงานในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาในความปกครองระหว่างฝึกงาน

หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน

1. ตรวจสอบการฝึกงานอย่างสม่ำเสมอ ประมาณเดือนละ 2 ครั้ง หรือตามมติที่ประชุม ทุกครั้งที่ตรวจลงชื่อกำกับ พร้อมวัน เดือน ปี ในสมุดบันทึกทุกครั้ง หากมีความเห็นเพิ่มเติมควรบันทึกไว้ด้วย
2. ศึกษาการปฏิบัติงานของสถานประกอบการ เพื่อให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเพิ่มเติม และปรับปรุงในส่วนที่นักศึกษาบกพร่อง ช่วยแนะนำทัศนคติที่ดีในการทำงาน โดยเน้นความรับผิดชอบ การรู้จักช่วยตนเอง และความเชื่อมั่นในการทำงาน หากมีสิ่งใดเป็นความรู้เพื่อความสำเร็จในการฝึกงาน ต้องให้คำแนะนำเพิ่มเติม
3. รายงานผลการควบคุมการฝึกงานต่อหัวหน้าแผนกวิชาเป็นระยะ ๆ และเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกงานให้รายงานต่อหัวหน้าสถานศึกษา พร้อมเสนอปัญหาที่พบเพื่อปรับปรุงการฝึกงานให้ได้ผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดให้มีการสัมมนาการฝึกงานภายใต้การควบคุม ประมาณ 2-3 สัปดาห์ต่อครั้ง หรือตามมติที่ประชุมกรรมการ
5. ประเมินผลการฝึกงาน โดยพิจารณาจากบันทึกผู้ควบคุมการฝึกงานจากการสังเกต และบันทึกการปฏิบัติงานของนักศึกษา

หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาฝึกงาน

1. ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา และสถานที่ฝึกงานอย่างเคร่งครัด
2. เข้ารับการฝึกโดยสม่ำเสมอ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ
3. ดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกงานเป็นอย่างดี
4. รักษาความลับของสถานที่ฝึกงานนั้น
5. ยอมรับคำแนะนำว่ากล่าวตักเตือนจากผู้ควบคุมการฝึกงาน และอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน ด้วยความเต็มใจ
6. ทำบันทึกการฝึกงานประจำวัน เพื่อเสนอให้ผู้ควบคุมการฝึกงาน และอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงานตรวจสอบ
7. ประพฤติปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่อโดยสุภาพ ไม่ก้าวร้าว หยาบคาย ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท
8. ไม่เล่นการพนัน ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา และไม่เสพยาเสพติด ในสถานที่ฝึกงานโดยเด็ดขาด
9. ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักศึกษาของสถานศึกษา หรือด้วยชุดฝึกงานตามที่สถานที่ฝึกงานกำหนด

การประเมินผลการฝึกงาน

1. การประเมินผลการฝึกงานมี 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ประเมินผลการฝึกงานด้วยแบบประเมินผลการฝึกงาน

คะแนนเต็ม 80 คะแนน

ส่วนที่ 2 ประเมินผลสมุดบันทึกการฝึกงานด้วยแบบประเมินผล

สมุดบันทึกการฝึกงาน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานของนักศึกษา มีหน้าที่ประเมินผลการฝึกงานเฉพาะ ส่วนที่ 1 ทุกครั้งที่นักศึกษาสิ้นสุดการฝึกงาน แล้วส่งให้อาจารย์ควบคุมการฝึกงานจากสถาน ศึกษา เป็นผู้รวมคะแนนและหาคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ระเบียบวินัย ประเมินเกี่ยวกับการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกต้องตาม ระเบียบ การตรงต่อเวลา และสม่ำเสมอในการฝึกงาน การปฏิบัติตามคำสั่ง กฎระเบียบข้อบังคับ และความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและขยันขันแข็งในงาน

2.2 พฤติกรรมในงาน ประเมินเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำงาน ทักษะที่มีต่องานและหน่วยงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงการทำงาน ความ ตั้งใจและสนใจในงาน

2.3 ผลงานและวิธีปฏิบัติ ประเมินเกี่ยวกับความถูกต้องตามรูปแบบ และหลัก เกณฑ์เสร็จเรียบร้อยภายในกำหนดเวลา ความปราณีตสวยงามของผลงานได้มาตรฐาน ใช้วัสดุ อย่างประหยัด ทำงานถูกต้องตามขั้นตอน คำนึงถึงหลักความปลอดภัย ใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์อย่างระมัดระวังและถูกต้อง

2.4 มนุษยสัมพันธ์ ประเมินเกี่ยวกับความมีน้ำใจ ให้ความร่วมมือ และประสาน งานกับผู้อื่น ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ความสุภาพอ่อนน้อม รู้กาลเทศะ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและรับฟังผู้อื่น

3. ให้อาจารย์ควบคุมการฝึกงานจากสถานศึกษาเป็นผู้ประเมินสมุดบันทึกการฝึกงาน ซึ่งมีเรื่องที่ประเมินดังนี้

3.1 ความสม่ำเสมอเป็นปัจจุบันในการบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2 เนื้อหาสาระครบถ้วนสมบูรณ์ชัดเจน

3.3 ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของสมุดบันทึก

3.4 การระบุคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีความละเอียดชัดเจน

3.5 ความละเอียดถี่ถ้วนในการบันทึกผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

4. อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน นำคะแนนจากการประเมินผลทั้งสองส่วนมารวมกัน สำหรับการประเมินเกณฑ์ผ่าน (ได้) หรือไม่ผ่าน (ตก) นักศึกษาจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่า 70 คะแนน ถือว่าผ่าน ถ้าต่ำกว่า 70 คะแนน ถือว่าไม่ผ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. อาจารย์ควบคุมการฝึกงานจัดทำบัญชีผลการประเมิน ส่งฝ่ายประสานงานของสถานประกอบการ เพื่อออกไปรับรองผ่านงานต่อไป

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการฝึกงานหลายปัจจัยด้วยกัน Mason Haines and Furdato ได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

1. สถานที่ฝึกที่ดี ควรมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกงานอาชีพ สถานที่ฝึกงานอาชีพใด ๆ ควรจะได้พิจารณา หรือควรเอาใจใส่ทั้งในด้านบริเวณที่เหมาะสมเพียงพอกับการปฏิบัติงาน มีอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างครบถ้วน และมีความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

สำหรับลักษณะของสถานที่ฝึกอาชีพที่ดี เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกสถานที่ฝึกงานแก่นักศึกษา นั้น

1.1 ควรจะเป็นที่ที่สามารถถ่ายทอดทั้งประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ความรู้ และทักษะในวิชาชีพแก่นักศึกษา

1.2 ควรเป็นสถานที่ที่สามารถจัดประสบการณ์ และทักษะ ในการปฏิบัติงานให้นักศึกษาได้หลายอย่าง และอย่างกว้างขวาง ไม่ใช่เพียงพอประสบการณ์อย่างซ้ำซากเท่านั้น

1.3 ควรเป็นสถานที่ที่ได้รับการดูแล และตรวจสอบความปลอดภัยจากเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับอาคารสถานที่

1.4 ควรมีความปลอดภัยต่อการปฏิบัติงาน และมีที่สำหรับป้องกันการเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้อุบัติเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นอีก

1.5 ควรจะเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงดีในการดำเนินการทางธุรกิจ และประกอบกิจการในชุมชนนั้น ๆ

1.6 ควรมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แน่นอนในแต่ละวัน โดยควรมีชั่วโมงในการปฏิบัติไม่ต่ำกว่าวันละ 3 ชั่วโมง

1.7 ควรมีวัสดุ-อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยและพอเพียง

1.8 ควรเป็นสถานที่ที่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นิเทศและผู้เข้ารับการฝึก

1.9 ควรจะเป็นสถานที่ที่อยู่ไม่ไกลจากโรงเรียนจนเกินไป และเดินทางไปมาสะดวก

สภายุโรปเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.10 ควรเป็นสถานที่ที่สามารถจ่ายค่าตอบแทนให้กับนักศึกษาที่เข้าฝึกงานด้วย โดยคำนึงถึงอัตราที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างที่มีประสบการณ์และความสามารถเท่า ๆ กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2. วัตถุประสงค์อุปกรณในการฝึกงานอาชีพ วัตถุประสงค์อุปกรณในการฝึกงานอาชีพมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน และการฝึกงานในสาขาอาชีพศึกษา เพราะถ้าหากวัตถุประสงค์ในการเรียน การสอน และการฝึกงานมีจำนวนไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัยแล้ว โอกาสที่นักศึกษามีงานทำหรือสามารถประกอบอาชีพได้หลังจากจบการศึกษาแล้วมีน้อยมาก เพราะประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากการปฏิบัติงานในโลกของการทำงานจริง ๆ ไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน

3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน ประกอบด้วย

3.1 ผู้ประสานงานในการส่งนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการ สถานศึกษาจำเป็นต้องคัดเลือกผู้ประสานงานที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงานต่าง ๆ สามารถทำงานด้วยตนเองได้ จึงจะประสบความสำเร็จในการประสานงานและควรมีคุณสมบัติดังนี้

3.1.1 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพและทักษะในหน้าที่ของตนเองอย่างเพียงพอ

3.1.2 มีความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อโครงการฝึกงานอาชีพที่สถานศึกษา

จัด

3.1.3 ยอมรับความเสมอภาคของนักเรียน และพยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนมีโอกาสในการฝึกงานอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน

3.1.4 มีความรู้สึกไวต่อความต้องการและความรู้สึกของคนทั่วไป ไม่เพียงแต่ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพเท่านั้น

3.1.5 มีทักษะในการประชาสัมพันธ์เพื่อจะสามารถได้ตอบ หลีกเลียงเชิญชวน และสื่อสาร โดยสามารถพูดต่อหน้าสาธารณชนอย่างมั่นใจ และมีวิจรรย์ญาณ

3.1.6 มีความสำนึกในหน้าที่ที่มีต่อการศึกษาวิชาชีพ

3.1.7 มีบุคลิกภาพเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในด้านการศึกษาวิชาชีพ

3.1.8 มีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ผู้เข้ารับการฝึกงานอาชีพได้

โดยปราศจากเหตุผลเข้าข้างตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.9 มีความสามารถในการดำเนินโครงการการศึกษาวิชาชีพ ตามหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากการนิเทศ หรือมีการนิเทศแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

3.1.10 มีความสามารถจะชี้แนะให้นักเรียนแต่ละคนรู้จักจุดบกพร่องของตนเอง แล้วหาแนวทางแก้ไขและแสวงหาความสามารถที่จำเป็น เพื่อยึดถือเป็นหลักในการประกอบอาชีพต่อไป

3.2 อาจารย์นิเทศ การนิเทศนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการนั้น ถ้าจะให้บังเกิดผลดี และมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ของการนิเทศที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาบุคคล อาจารย์ผู้ทำหน้าที่นี้เทศควรมีคุณสมบัติดังนี้

3.2.1 ลักษณะส่วนตัว เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเอง มีความอดทน กระฉับกระเฉง ว่องไว เป็นคนเปิดเผย ไม่เย่อหยิ่ง และมีมนุษยสัมพันธ์

3.2.2 ความรู้ความสามารถ ควรมีความรู้ระดับปริญญาตรีขึ้นไป สามารถถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิคในการพูด สามารถในการสาธิต และสามารถในการประเมินผล

3.2.3 การแสดงออกทางพฤติกรรม มีความเป็นประชาธิปไตย ยุติธรรม มีคุณธรรม ประพฤติดี รู้จักประมาณตน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำดี

3.2.4 มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เป็นคนตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต และมีความตั้งใจจริงในการทำงาน

นอกจากนั้นผู้นิเทศที่ดีควรมีทักษะ 3 ประการ คือ

1. ทักษะด้านปฏิบัติ (Technical skills) เป็นทักษะที่จำเป็นที่จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เพราะไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติการหรือควบคุมสั่งการล้วนจำเป็นต้องอาศัยทักษะนี้เป็นส่วนประกอบทั้งสิ้น

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human relation skills) เป็นทักษะที่มีความสำคัญ เพราะผู้นิเทศจะต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ถ้ามีปฏิสัมพันธ์กันดีจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ทักษะนี้สามารถแบ่งเป็นทักษะย่อยได้ 8 ประการ คือ

2.1 เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น

2.2 มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น

2.3 ทักษะในการรับรู้ความจริงของสิ่งต่าง ๆ และพร้อมจะป้องกันและแก้ปัญหาที่

อาจจะเกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ทักษะในการสื่อสารทั้งโดยคำพูดและภาษาเขียน ตลอดจนการรับฟัง

2.5 ทักษะในการจูงใจผู้อื่นที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน

2.6 มีความอดทน และเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ

ทางจริยธรรมและความสามารถ

2.7 ทักษะในการสอนผู้อื่นให้รู้จักวิธีปฏิบัติงาน

2.8 ทักษะในการประสานงานและควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานดำเนินไปตามความคาดหวัง และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ทักษะด้านการบริหารงาน (Administrative skills) ในการปฏิบัติงานที่ดีนั้น ต้องมีการวางแผนประสานงาน กำหนดการ ตลอดจนวางตัวบุคคล จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะกระทบต่อการปฏิบัติงาน¹⁸

3.3 ผู้ควบคุมการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการที่มีส่วนร่วมในด้านการฝึกงานอาชีพ ในสถานประกอบการ จะต้องมียุทธศาสตร์ต่าง ๆ อย่างน้อย 4 ประการ ดังนี้

3.3.1 ร่วมออกแบบและปรับปรุงวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ การมีส่วนร่วมตามบทบาทนี้อาจมีได้ 2 รูปแบบ คือ วางแผนโดยอิสระในการดำเนินการ

ฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ และการวางแผนในการดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษา

3.3.2 ให้การสนับสนุนโดยทั่วไป และให้ความสนใจในโครงการที่จัดขึ้น

3.3.3 ให้บริการทรัพยากรต่าง ๆ พร้อมจัดเจ้าหน้าที่เพื่อให้ความช่วยเหลือโดยทั่วไปแล้วเจ้าของสถานประกอบการจะให้ความร่วมมือ หรือสนับสนุนโครงการฝึกงานอาชีพนั้นในสถานประกอบการ เช่น จัดเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสาร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เครื่องแบบ และสถานที่ฝึก เป็นต้น

3.3.4 ให้ความช่วยเหลือการฝึก และช่วยเหลือผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญสำหรับผู้ควบคุมการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ

นอกจากนั้น ผู้สอนหรือผู้ควบคุมการฝึก (Teacher or Trainer) มีหน้าที่ในการสอนผู้เข้ารับการฝึกให้มีทักษะวิชาชีพตามสาขาที่เรียนมาเพื่อสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ออกแบบและพิจารณาโครงการฝึกงานอาชีพ
2. จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับองค์ประกอบภายนอกสถานประกอบการที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานอาชีพ
3. ปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาการวางแผนการทำงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้ารับการฝึก
5. ศึกษา วิจัย ค้นคว้า เกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ
6. พิจารณาวางกลุ่มหรือสมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการฝึกงานอาชีพ
7. พัฒนาทรัพยากรในการฝึกงานอาชีพโดยเฉพาะด้านวัสดุอุปกรณ์
8. พัฒนาอาชีพของตน
9. จัดการหรือดำเนินการในการฝึกงาน และพัฒนาองค์ประกอบต่าง ๆ ในการฝึกงานอาชีพ
10. จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ โดยความเห็นชอบของผู้จัดการ
11. จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ
12. วิเคราะห์และสังเคราะห์เรื่องเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ
13. เป็นผู้นำในการฝึกงานอาชีพ

4. นักศึกษา คุณลักษณะของนักศึกษาที่เข้าฝึกงานในสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ มีความต้องการที่แตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะ ประเภท ชนิด และวิธีการปฏิบัติงาน สถานประกอบการแห่งหนึ่งอาจจะต้องการคุณลักษณะของนักศึกษาที่เข้าฝึกงานเฉพาะอย่าง แต่สถานประกอบการอีกแห่งอาจจะต้องการผู้ที่มีความรู้ทั่วไปหลาย ๆ สาขานั้นสถานบันการศึกษาและสถานประกอบการควรจะร่วมมือกันอย่างจริงจัง ด้วยการวางแผนและเตรียมการฝึกงาน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล สถาบันการศึกษาก็สามารถที่จะตอบสนองคุณลักษณะของนักศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการได้อย่างครบถ้วน ผลประโยชน์ที่ได้รับก็จะตกอยู่กับนักศึกษาสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรจง ชูสกุลชาติ ได้กล่าวถึงคุณภาพว่าในแง่ทั่ว ๆ ไปนั้น คุณภาพของงานและคุณภาพอาชีพแห่งคนในด้านการดำเนินชีวิต มนุษย์เราปรารถนาจะอยู่ร่วมกับคนที่มีคุณภาพในการคิด คุณภาพในการพูด และคุณภาพในการทำงาน การอาชีวศึกษาจะบรรลุผลอันแท้จริงก็ต่อเมื่อนักเรียน นักศึกษา สามารถสร้างงาน พัฒนางาน มีความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจคุณค่าของเวลา และปรับปรุงชีวิตงานและอาชีพให้ดีขึ้นเสมอ ดังนั้น สถานศึกษาจึงมีหน้าที่เตรียมนักศึกษาเข้าสู่โลกของอาชีพ โดยพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้คุณสมบัติเหมาะสมจะออกไปประกอบอาชีพต่อไป¹⁹

จากเอกสารการสอนวิชาการจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ โดยคณะกรรมการกลุ่มผลิตรายวิชา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้กล่าวถึงคุณสมบัติ ส่วนตัวของนักศึกษาที่จะประกอบอาชีพอิสระว่าต้องมีลักษณะพิเศษ เช่น อดทน ขยัน มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ แก้ปัญหาได้ มีคุณธรรม และซื่อสัตย์สุจริต ส่วนคุณสมบัติที่ สถานศึกษาจะต้องเน้นสำหรับนักศึกษาที่ต้องการเป็นลูกจ้าง พนักงาน ข้าราชการ คือ การพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการเป็นลูกจ้างหรือพนักงานที่ดี เช่น ตรงต่อเวลา มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยขององค์กรอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ยังสรุปลักษณะนิสัยและคุณธรรมในทัศนะของผู้ประกอบการ และผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้อีกว่า ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการงานนั้นจะต้องเป็นผู้มีความขยัน อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต มีความใฝ่สูง มีศรัทธาในอาชีพ และเชื่อมั่นในตนเอง²⁰

ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ได้ให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับคุณสมบัติ 8 ประการ ของพนักงานที่นายจ้างต้องการ สรุปได้ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว ได้แก่ ซื่อสัตย์ นับถือตนเอง มีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง มีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดี มีความกระตือรือร้น ไม่จำกัดความสามารถของตนเอง

2. ทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ได้แก่ มีความยืดหยุ่น มีความคิดสร้างสรรค์ และแนวทางแปลกใหม่ สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของงานที่เปลี่ยนแปลงได้ สามารถวางแผนและจัดระบบการทำงานได้ สามารถใช้เหตุผลและตัดสินใจได้อย่างเที่ยงตรง มีสมาธิในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีไหวพริบดี ยอมรับผู้อื่นยอมรับข้อติชม ทำงานเป็นทีมได้ มีความเป็นมิตร ให้ความร่วมมือดี เต็มใจรับมอบงานด้วยความยินดี ยอมรับการปกครองและคำปรึกษาแนะนำของหัวหน้า เคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

4. ทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ รู้จักตั้งคำถาม รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น พูดจาชัดเจนชัดแจ้ง เป็นผู้ฟังที่ดี

5. ลักษณะเกี่ยวกับงาน ได้แก่ ทำงานเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนด ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างไม่บกพร่อง มีสมาธิในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แม่นยำ เที่ยงตรง และพิถีพิถันในการทำงาน ดูแลรักษาเครื่องมือและวัสดุอยู่เสมอ มีความละเอียดถี่ถ้วน ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

6. วุฒิภาวะ ได้แก่ ทำงานได้ดีโดยไม่ต้องควบคุมหรือตรวจตรา เชื่อถือและไว้วางใจได้มีความรับผิดชอบ ไม่นำปัญหาส่วนตัวมายุ่งกับงาน ยินดีทำงานเพิ่มพิเศษและงานล่วงเวลา มีความพร้อมในการทำงาน มีความภูมิใจในงานของตัวเอง มีความคิดริเริ่ม สุขุม และควบคุมตนเองได้ รับผิดชอบในการกระทำของตน อดทน ใช้เวลาว่างอย่างฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง

7. สุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย รักษาอัตราการผลิตที่เหมาะสม รักษาสุขนิสัยส่วนบุคคลได้อย่างดี แต่งกายดี แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

8. ความผูกพันรับผิดชอบงาน ได้แก่ ตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอในการทำงาน ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน ให้ความสำคัญกับงานโดยไม่ถือเป็นเรื่องเป็นเพียงหน้าที่ สนใจและกระตือรือร้นในงาน ต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ทำงานเต็มกำลังความสามารถ และพยายามทำให้ผู้อื่นพอใจ แสดงความหวังและความมุ่งมั่นเกี่ยวกับอนาคตของงานของตนในหน่วยงาน²¹

จากความสำคัญของการฝึกงานและลักษณะของการดำเนินงานอาชีพ ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้นำมาสรุปเป็นขอบเขตเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการของสถานศึกษาในการส่งนักเรียน นักศึกษา ไปฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีไหวพริบดี ยอมรับผู้อื่น ยอมรับข้อติชม ทำงานเป็นทีมได้ ความเป็นมิตร ให้ความร่วมมือดี เต็มใจรับมอบงานด้วยความยินดี ยอมรับการปกครองและคำปรึกษาแนะนำของหัวหน้า เคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

4. ทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ รู้จักตั้งคำถาม รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น พูดจาชัดเจนชัดแจ้ง เป็นผู้ฟังที่ดี

5. ลักษณะเกี่ยวกับงาน ได้แก่ ทำงานเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนด ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างไม่บกพร่อง มีสมาธิในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แม่นยำ เที่ยงตรง และพิถีพิถันในการทำงาน ดูแลรักษาเครื่องมือและวัสดุอยู่เสมอ มีความละเอียดถี่ถ้วน ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

6. วุฒิภาวะ ได้แก่ ทำงานได้ดีโดยไม่ต้องควบคุมหรือตรวจตรา เชื่อถือและไว้วางใจได้ มีความรับผิดชอบ ไม่นำปัญหาส่วนตัวมายุ่งกับงาน ยินดีทำงานพิเศษและงานล่วงเวลา มีความพร้อมในการทำงาน มีความภูมิใจในงานของตัวเอง มีความคิดริเริ่ม สุขุม และควบคุมตนเองได้ รับผิดชอบในการกระทำของตน อดทน ใช้เวลาร่างอย่างฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง

7. สุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย รักษาอัตราการผลิตที่เหมาะสม รักษาสุขนิสัยส่วนบุคคลได้อย่างดี แต่งกายดี แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

8. ความผูกพันรับผิดชอบงาน ได้แก่ ตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอในการทำงาน ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน ให้ความสำคัญกับงานโดยไม่ถือเป็นเรื่องหน้าที่ สนใจและกระตือรือร้นในงาน ต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ทำงานเต็มกำลังความสามารถ และพยายามทำให้ผู้อื่นพอใจ แสดงความห่วงใยและความมุ่งหวังเกี่ยวกับอนาคตของงานของตนในหน่วยงาน²¹

จากความสำคัญของการฝึกงานและลักษณะของการดำเนินงานอาชีพ ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้นำมาสรุปเป็นขอบเขตเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการของสถานศึกษาในการส่งนักเรียน นักศึกษา ไปฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การเตรียมการฝึกงาน
 - 1.1 การกำหนดนโยบายการดำเนินงานของสถานศึกษา
 - 1.2 การจัดองค์กรรับผิดชอบ
 - 1.3 การวางแผนปฏิบัติงาน
 - 1.4 การเตรียมบุคลากร
 - 1.5 การประสานงานกับสถานประกอบการ
2. การดำเนินงาน
 - 2.1 การประสานงานของบุคลากรในหน่วยงาน
 - 2.2 การจัดส่งนักเรียน นักศึกษา ฝึกงานในสถานประกอบการ
 - 2.3 การสนับสนุนและส่งเสริมจากผู้บริหาร
 - 2.4 การนิเทศและติดตามผล
3. การติดตามและประเมินผล
 - 3.1 หลักเกณฑ์ในการประเมินผล
 - 3.2 วิธีการติดตามและประเมินผล
 - 3.3 ขอบเขตสาระของการประเมินผล
 - 3.4 ระยะเวลาในการประเมินผล
 - 3.5 ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผล

ในด้านการส่งนักเรียน นักศึกษา เข้าฝึกงานในสถานประกอบการส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติในขณะนี้ยังไม่มีหลักสูตรการฝึกงาน โดยเฉพาะที่จัดทำขึ้นระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ดังนั้น นักเรียน นักศึกษา อาจจะได้ฝึกงานตรงหรือไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมาก็ได้ หรืออาจจะได้ฝึกงานเพียงแผนกเดียวไม่ครบทุกแผนกตามที่นักเรียน นักศึกษา ควรจะได้เรียนรู้ หากมีการจัดทำหลักสูตรการฝึกงานที่แน่นอนจะสามารถระบุแผนก และช่วงเวลาการฝึกในแต่ละแผนกมีการหมุนเวียนการฝึกงานครบทุกแผนก ทำให้นักเรียน นักศึกษา สามารถเรียนรู้ และได้ประสบการณ์ในการฝึกงานครบทุกขั้นตอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. หลักสูตรและรายละเอียดการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา
พ.ศ.2536 ในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น

ประวัติความเป็นมาของ 7-ELEVEN

7-ELEVEN เป็นกิจการค้าปลีกลักษณะ CONVENIENCE STORE ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภค/บริโภค และบริการต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับทำเลร้านค้า และเวลาในการเปิดให้บริการ

- พ.ศ. 2470 ก่อตั้งบริษัท เซาท์แลนด์ โอเชียนคอปอเรชั่น ที่เมืองดัลลัส มลรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา เริ่มกิจการครั้งแรกด้านการผลิตและจำหน่ายน้ำแข็ง และขยายกิจการโดยการนำสินค้าอุปโภค/บริโภคมาจำหน่าย และใช้ชื่อว่า "TOTEM STORE" ซึ่งกลายเป็นจุดกำเนิดของกิจการลักษณะ CONVENIENCE STORE
- พ.ศ. 2489 เปลี่ยนชื่อร้าน "TOTEM STORE" มาเป็น "7-ELEVEN" ซึ่งมาจากแนวความคิดในการเสนอการบริการตั้งแต่เวลา 07.00-23.00 น. ตลอดสัปดาห์ จากนั้นเป็นต้นมากิจการ 7-ELEVEN เป็นที่นิยมของชาวอเมริกัน และขยายสาขามากขึ้น กระตุ้นให้กิจการค้าปลีกพัฒนามาเป็น CONVENIENCE STORE ที่ทันสมัย และเพิ่มบริการตลอด 24 ชั่วโมง
- พ.ศ.2506 ร้านค้าปลีก 7-ELEVEN เริ่มขยายกิจการในภูมิภาค FRANCHISE จนกิจการได้ขยายไปมลรัฐต่าง ๆ ทั่วทั้งสหรัฐอเมริกา พร้อมกับการพัฒนาความคิดค้นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ตลอดเวลา
- พ.ศ.2514 กิจการค้าปลีกภายใต้เครื่องหมาย "7-ELEVEN" ได้เริ่มขยายกิจการในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกด้วยระบบ FRANCHISE โดยเริ่มจากประเทศในแถบยุโรป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ.2516 “7-ELEVEN” เข้าไปเปิดดำเนินการในประเทศญี่ปุ่นและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ปัจจุบันร้าน “7-ELEVEN” มีสาขาทั่วโลกรวมกันมากกว่า 13,000 แห่ง และมีร้านใหม่เปิดบริการเพิ่มขึ้นทุก ๆ 15 ชม. ซึ่งนับว่าเป็นระบบร้านค้าปลีก ประเภท CONVENIENCE STORE ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ในแต่ละวันมีผู้มาจับจ่ายในร้าน “7-ELEVEN” ทั่วโลกมากกว่า 10 ล้านคน

“7-ELEVEN” ในประเทศไทย

7 พ.ย. 2531 เครื่องเจริญโภคภัณฑ์ได้เซ็นสัญญาซื้อสิทธิการประกอบการ (LICENSE) กิจการค้าปลีกแบบ CONVENIENCE STORE ภายใต้ชื่อ “7-ELEVEN” ในประเทศไทยจากบริษัท เซาท์แลนด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด ทั้งนี้โดยเล็งเห็นว่าการดำเนินกิจการ 7-ELEVEN จะก่อให้เกิดการพัฒนาระบบค้าปลีกที่ทันสมัย สอดคล้องกับชีวิตในสังคม

แนวความคิดในการดำเนินธุรกิจของ 7-ELEVEN มีดังนี้

1. ความรวดเร็ว ให้บริการที่ฉับไว ลูกค้าไม่ต้องเสียเวลาในการรอคอยนาน แม้ในขณะที่มีลูกค้าจำนวนมาก
2. คุณภาพ สินค้าทุกรายการที่มีจำหน่ายและเป็นสินค้าที่สด ใหม่ สะอาด ไม่หมดอายุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพและการขายสะอาด และสามารถใช้งานได้ดี
3. การเลือกสรร สินค้าทุกรายการจะเป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของลูกค้าในการส่งเสริมการขายจะเลือกเฉพาะสินค้า TOP 100 และมีการดูแล STOCK ไม่ให้สินค้าขาด
4. ราคา ในช่วงเวลาส่งเสริมการขายราคาจะเทียบเท่าหรือต่ำกว่าราคาของคู่แข่งชั้น แต่ช่วงปกติจะเป็นราคายุติธรรม (FAIR PRICE)
5. สภาพแวดล้อม ดูแลรักษาความสะอาดของทางร้าน ให้บริการที่ประทับใจและกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มตลาดเป้าหมายของ 7-ELEVEN

1. กลุ่มเป้าหมายหลัก

- กลุ่มลูกค้า ชาย/หญิง ที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี
- ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่น นักศึกษา และคนทำงาน

2. กลุ่มเป้าหมายรอง

- กลุ่มลูกค้า ชาย/หญิง ที่มีอายุระหว่าง 25-40 ปี
- ส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน และคนทำงาน

คู่แข่งชั้นในปัจจุบันของ 7-ELEVEN

1. คู่แข่งขันโดยตรง เช่น

- เอเอ็ม-พีเอ็ม
- แฟมิลีมาร์ท
- SELECT
- LEMON GREEN
- อื่น ๆ

2. คู่แข่งขันทางอ้อม เช่น

- ห้างสรรพสินค้า
- ซูเปอร์สโตร์
- ซูเปอร์มาร์เก็ต
- มินิมาร์ท (เซทรัลมินิมาร์ท, บิ๊กเซเว่น, มานูญครองศิริชัยซูเปอร์มาร์เก็ต)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษา ได้เพิ่มพูนทักษะในงานอาชีพ โดยเข้ารับปฏิบัติงานตาม

สภาพความเป็นจริงในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ตรงในการค้าปลีกและการจัดการด้านธุรกิจ

3. เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษา มีความพร้อมที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการทำงานในสถานประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องระเบียบวินัย และกิจนิสัยที่สถานประกอบการต้องการ

4. เพื่อความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ในการพัฒนางานอาชีพ และธุรกิจของบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด

5. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการฝึกงานมาพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ

6. เพื่อพัฒนางานอาชีพให้ครบวงจร และบรรลุจุดหมายของหลักสูตร

ผู้เข้ารับการฝึก นักเรียน/นักศึกษา ระดับ ปวช. ปวท. และ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจและพณิชยกรรม

ระยะเวลาการฝึก ระดับ ปวช. 10 สัปดาห์
ระดับ ปวท. ปวส. 5-10 สัปดาห์

สถานที่ฝึก ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น

ค่าตอบแทน กลางวัน 1 ชม. 20 บาท
กลางคืน 1 ชม. 22 บาท

รายละเอียดเนื้อหาและกิจกรรม

1. การปฐมนิเทศ
2. การบริการลูกค้า
 - ประชาสัมพันธ์
 - แนะนำ
 - ชี้แจง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สาธิตสินค้า
- บรรจุหีบห่อโดยให้ลูกค้าได้มีส่วนตรวจสอบความถูกต้อง
- 3. แบ่งหมวดหมู่ประเภทสินค้า และการใช้เครื่องติดป้ายราคา
- 4. ตรวจสอบสินค้า เติมสินค้า และจัดเรียงสินค้า
- 5. ดูแลเรื่องความสะดวก
 - บริเวณชั้นวางสินค้า
 - กระจกหน้าร้าน
 - อุปกรณ์ภายในร้าน
- 6. เช็กสต็อก
- 7. ลงรายการสินค้า
- 8. ควบคุมดูแลรักษาป้องกันสินค้าไม่ให้เสียหายและสูญหาย
- 9. งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

7. การประเมินผลการฝึกงาน

การประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนการสอน ตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ เนื่องจากการประเมินผลจะทำให้ทราบผลของการดี ถิ่น ณาเรี ษาการสอน และการดำเนินงานต่าง ๆ นั้นบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่อไป เช่นเดียวกับการฝึกงานของนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างหนึ่งในการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายของการฝึกงานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่มุ่งฝึกทักษะและประสบการณ์ ในสถานประกอบการให้แก่นักเรียนเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต การประเมินผลการฝึกงาน จะทำให้ทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการฝึกงาน ตลอดจน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการประเมินผลไว้ดังนี้

วิเชียร เกตุสิงห์ ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่าหมายถึงการนำข้อมูลทั้งหลายมาทดลองหรือวัดผล แล้วนำมาประเมินค่าและตีราคาอีกครั้งหนึ่ง เป็นการรวบรวมผลการวัดด้านต่าง ๆ ว่าดีเลวอย่างไร²² กับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Stufflebeam ได้ให้ความหมายว่า การประเมินผลหมายถึง กรรมวิธีของการ วิเคราะห์การเก็บรวบรวม และการจัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาเลือก ตัดสินใจ²³

Worthen and Sanders ได้ให้ความหมายว่า การประเมินเป็นวิธีการในการ พิจารณาหาคุณภาพหรือคุณค่าของงานผลผลิต ซึ่งจะประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการ พิจารณาตัดสินคุณภาพหรือคุณค่าของงานผลผลิตโครงการ และการดำเนินงานตามแผนงาน ต่าง ๆ²⁴

จึงกล่าวได้ว่าการประเมินผลจะต้องเป็นการรวบรวมข้อมูลนำมาพิจารณากับเกณฑ์ที่ ตั้งไว้ซึ่งจะตัดสินใจได้ว่า จะดำเนินการอย่างไรต่อไป

สำหรับการประเมินผลการฝึกงาน ได้ใช้หลักของการประเมินผลมาประยุกต์ใช้กับ งานที่ปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นถึงความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงานได้

Joseph B. Kings bury ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผลงานภาคปฏิบัติหมายถึง การวัดความสามารถของบุคคลในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะเริ่มวัดตั้งแต่ขั้น เตรียมงาน ชั้นลงมือปฏิบัติ ชั้นผลของงาน ทั้งนี้และทั้งนั้นอาจจะเกิดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์แต่ ละครั้งไป²⁶

วัฒนา สุตระสุวรรณ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การวัดหรือการเปรียบเทียบหรือการประเมินค่าผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา โดย อาศัยมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ เป็นหลัก²⁷

จากรายงานวิจัยโครงการวิจัยรูปแบบของการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ ศึกษาแห่งชาติ พบว่าสถาบันอาชีวะต้องการความช่วยเหลือจากรัฐกิจเอกชน ในด้านการให้ สถานที่ฝึกงาน และปัญหาอุปสรรคที่ผู้ประกอบการพบในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงานก็คือความ ประพฤติที่ไม่เหมาะสม ความไม่เข้าใจหลักการทำงาน และการละเมิดกฎแห่งความปลอดภัย ของนักศึกษาบางคน นอกจากนี้ นักศึกษาขาดการดูแล การให้คำแนะนำในขณะปฏิบัติงาน จากอาจารย์นิเทศซึ่งเป็นผลทำให้ขาดการประสานงานกันระหว่างฝ่ายสถานศึกษากับสถาน ใม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบการ การวิจัย ดังกล่าวเสนอให้มีนโยบายส่งเสริมผู้เรียนให้ได้ฝึกงานในสถานประกอบการอย่างทั่วถึง โดยวิธีประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลประโยชน์ระยะยาวของสถานประกอบการ รวมทั้งการลดหย่อนภาษีหรือสนับสนุนด้านการเงินในส่วนที่จำเป็น ตลอดจนการจัดตั้งองค์กรกลาง กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และควบคุมมาตรฐานการอาชีวศึกษาในด้านต่าง ๆ และด้านการฝึกงาน ตลอดจนความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน²⁸

และจากการสรุปผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปี 2528 พบปัญหาของการส่งนักศึกษาฝึกงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้ ขาดสถานประกอบการ ไม่มีแรงจูงใจที่จะส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน เนื่องจากต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้น สถานศึกษาไม่มีระบบการจัดที่ถูกต้องเหมาะสม ขาดคู่มือการฝึกงาน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขาดประสบการณ์ด้านงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ผลการวิจัยโครงการ อาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานที่เหมาะสมให้นักศึกษา และปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือโครงการจัดส่งนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน²⁹

วิรัช กุมุทมาศ ได้ให้ความเห็นกรณีอุปสรรคของการฝึกงานมีใจความพอสรุปได้ว่า "การส่งนักเรียน นักศึกษา ออกฝึกงานในสถานประกอบการเป็นปัญหาเกือบทุกประเทศ อันเกิดจากจุดอ่อนของหลายฝ่ายที่มีส่วนร่วมทั้งหมดคือ สถานประกอบการ สถาบันการศึกษา และรัฐบาล

อุปสรรคจากสถานประกอบการ

1. ขาดแคลนสถานที่ส่งนักศึกษาออกฝึกงาน
2. ความต้องการฝึกงานไม่เหมาะกับสถานประกอบการที่มีอยู่
3. สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษามาก
4. ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ฝึกงานให้กับนักศึกษาในสถานประกอบการ
5. ขาดแคลนเงินสนับสนุนในการจัดการฝึกงานให้แก่นักศึกษา
6. ไม่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปสรรคจากสถานศึกษา

1. ครูขาดประสบการณ์ตรงในสถานประกอบการ
2. ไม่เห็นความสำคัญของการฝึกงานในสถานประกอบการ
3. ขาดการสร้างความสนใจ ชักจูงใจให้นักศึกษาฝึกงาน
4. ขาดการจัดระบบบริหารในการส่งนักศึกษาออกฝึกงาน
5. ขาดการติดต่อและขอความร่วมมือจากสถานประกอบการ

อุปสรรคจากรัฐบาล

1. ขอบกพร่องในการวางแผนกำลังคน
2. ไม่มีกฎหมายส่งเสริมการฝึกงาน
3. ระบบเงินกู้หรือการช่วยเหลือทางการเงินไม่เพียงพอ
4. รัฐบาลไม่สามารถผลิตช่างที่มีความชำนาญเพื่อให้นักศึกษาในสถานประกอบการได้เพียงพอ
5. รัฐบาลขาดความสนใจหรือไม่มีการส่งเสริมเท่าที่ควร

เมื่อเกิดอุปสรรคดังนี้ การฝึกงานจึงเป็นไปในลักษณะให้ครบชั่วโมงตามข้อกำหนดตามหลักสูตร โดยทั่วไปทำเป็น 2 ลักษณะคือ ภาคปกติเต็มเวลา (Full Time Course) และภาคนอกเวลา (Part Time Course)

ตามหลักสูตรปกติของสถาบันการศึกษาทั่วไปเป็นการฝึกงานภาคปกติ เต็มเวลา แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

- ก. จัดฝึกงานในช่วงปิดเทอมหรือปิดภาคเรียน ซึ่งเป็นระบบที่นิยมกันมาก
- ข. จัดฝึกงานควบคู่กับการเรียน อาจจะเป็นบางเดือนหรือตลอดภาคการเรียนในภาค

หลัง ๆ³⁰

พีรพงษ์ ประดิษฐ์ธรรม ศึกษารูปแบบและวิธีการจัดส่งนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในการออกฝึกงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมของสถาบันอาชีวศึกษา พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สถานศึกษาจัดเงินอุดหนุนการดำเนินงานน้อย
2. อาจารย์นิเทศก์มีเวลาว่างจากงานประจำค่อนข้างน้อย
3. สถานศึกษาให้บริการแก่ผู้ดำเนินงานค่อนข้างน้อย
4. การควบคุมดูแลเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน ความสะดวกในการติดต่อกับสถานศึกษา และที่พักอาศัยในขณะที่นักศึกษาออกฝึกงานมีปัญหาปานกลาง³¹

ส่วน นิสิต ศรีคัมภวรงค์ ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการฝึกงานในสถานประกอบการของกองวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งนักศึกษาออกฝึกงานมีปัญหาเรียงตามลำดับจากปัญหาแรกดังนี้ ยังไม่มีกฎหมายรองรับการฝึกงาน สถานประกอบการบางสาขามีน้อยเกินไป ระยะเวลาฝึกน้อยเกินไป การฝึกไม่ต่อเนื่องตลอดไป วุฒิภาวะและความรับผิดชอบของนักศึกษา (โดยเฉพาะระดับ ปวช.) ความพร้อมของสถานศึกษา อาจารย์นิเทศมีน้อย เพราะมีงานด้านอื่นมาก และงบประมาณมีจำกัด นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยเรียงตามลำดับต่อไปนี้

1. ควรมีคณะกรรมการเฉพาะ
2. ออกสำรวจสถานประกอบการอย่างจริงจัง
3. สร้างความเข้าใจกับสถานประกอบการเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับสถานประกอบการ
5. มีหลักประกันความปลอดภัยของนักศึกษาที่เข้าฝึกงาน
6. หลักสูตรและแผนการเรียนควรเอื้ออำนวยต่อการฝึกงานอย่างจริงจัง
7. ระยะเวลาการฝึกงานควรเป็น 45-60 วัน หรือมากกว่า
8. ต้องมีนักศึกษาให้สถานประกอบการตลอดทั้งปี
9. สถานศึกษาควรมีเครื่องมือให้พร้อม พร้อมทั้งแบบฟอร์มต่าง ๆ ด้วย
10. มีการติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ
11. มีความพร้อมด้านกิจนิสัยของนักศึกษา
12. สร้างชื่อเสียงของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน

เอกสารนี้เป็ 13. ควรมีกฎหมายรองรับ³² การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไพศาล สิ้นลารัตน์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการฝึกงานของนักเรียน นักศึกษา สาขาวิชาช่างก่อสร้าง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการฝึกงานของนักศึกษา และเพื่อนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่ารายการประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความจำเป็นต่อการประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา 50 รายการ จาก 67 รายการ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบการฝึกงานของนักศึกษา 3 ด้านด้วยกัน คือ องค์ประกอบด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะ องค์ประกอบด้านปริมาณและคุณภาพของงาน และองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพส่วนตัว³³

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ได้ทำการประเมินผลโครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างองค์การคหกรรมศาสตร์ และกรมอาชีวศึกษา

การประเมินผลในด้านการดำเนินงานของโครงการสามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามขั้นตอนตามที่ระบุไว้ในแผนอย่างดี การดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ เช่น การจัดระยะเวลา การจัดงานให้นักศึกษามีความเหมาะสม มีบางส่วนเท่านั้นที่ยังคงเป็นปัญหา โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. การให้นักศึกษาลงฝึกงานหมุนเวียนไปตามจุดต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วในส่วน of นักศึกษานั้นมีความพึงพอใจต่อระบบการฝึกงานนี้ โดยเห็นว่าทำให้ตัวเองได้เรียนรู้งานหลายด้าน แต่ในส่วนของผู้ที่เห็นว่าการหมุนเวียนเช่นนี้ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องคอยสอนงานอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ เมื่อสอนจบแล้วนักศึกษานั้นก็ย้ายไปอยู่จุดอื่น

2. การตรวจเยี่ยมของสถานศึกษา ทั้งตัวนักศึกษา และเจ้าหน้าที่องค์การคหกรรมศาสตร์ เห็นว่าการตรวจเยี่ยมของครู-อาจารย์ มีผลในด้านกำลังใจ การช่วยแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการฝึกงาน แต่ปรากฏว่าการตรวจเยี่ยมดังกล่าวมีน้อย และไม่เป็นที่พอใจ

3. ครู-อาจารย์ ที่รับผิดชอบการฝึกงานส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโครงการมีความเหมาะสมดีแล้วและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาดี จะมีเพียงการจัดเวลาให้สอดคล้องกับเวลาฝึกงานขององค์การคหกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นปัญหามากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. นักศึกษาส่วนใหญ่พึงพอใจต่อระบบการฝึกงานเช่นนี้ แต่มีปัญหาในเรื่องของการเดินทาง เนื่องจากต้องเดินทางมาฝึกงานและกลับไปเรียนต่อ ซึ่งบางครั้งระยะทางในการเดินทางไปยังจุดฝึกงานหรือจากจุดงานไกลมาก ทำให้เสียเวลาในการเดินทางหรือเดินทางไปฝึกงาน หรือเรียนไม่ทัน³⁴

นอกจากนี้ สุวรรณดา ดอนขวา ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีวศึกษา นักเรียน นักศึกษา ในสถานประกอบการของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่าสภาพการดำเนินงานในการฝึกงานอาชีวศึกษาของสถานศึกษาประกอบด้วย 2 รูปแบบคือ รูปแบบที่ดำเนินงานรูปกรรมการและไม่ใช้ในรูปแบบกรรมการ ในรูปแบบที่ดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการนี้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นประธานกรรมการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ประสานงาน ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ได้ดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการจะมีหัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางานดำเนินการร่วมกับคณะวิชา โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นที่ปรึกษาและประสานงาน

สภาพปัญหาในการดำเนินงานฝึกงานอาชีวศึกษาทั้ง 2 รูปแบบ มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่พร้อมในเรื่องยานพาหนะจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน อาจารย์นิเทศมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาเตรียมการ ขาดการประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา นักศึกษาขาดความพร้อม และไม่ให้ความร่วมมือ ขาดเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลงานภาคปฏิบัติ ขาดความร่วมมือและความกระตือรือร้นจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจยังไม่เพียงพอ การกำหนดนโยบายขาดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่ถูกต้อง บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน³⁵

พิพัฒน์ บุญญาสัย ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษา สาขาพาณิชยกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พบว่า

1. การจัดนักเรียน นักศึกษาฝึกงานตามหลักสูตร และนอกเหนือจากหลักสูตรของวิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา ไม่ได้ดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ แต่วิทยาลัยได้มอบให้หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางานเป็นผู้รับผิดชอบ โดยการปรึกษาหารือและประสานงานกับผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ รวมทั้งการประสานงานกับสถานประกอบการ ในปี

แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษา 2532 วิทยาลัยฯ สามารถจัดให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนได้ฝึกงานตามหลักสูตร โดยนักเรียนฝึกงานตามหลักสูตร ปวช. ส่วนใหญ่ฝึกงานในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ส่วนนักศึกษาฝึกงานตามหลักสูตร ปวส. ส่วนใหญ่ฝึกงานกับสถานประกอบการของเอกชน

2. การจัดนักเรียน นักศึกษาไปฝึกงานตามหลักสูตร ทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส พบว่ายังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เนื่องจากสถานประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญในการที่นักเรียน นักศึกษา ไปฝึกงานตามหลักสูตร นักเรียน นักศึกษา สาขาวิชาการตลาด และวิชา การบัญชี ส่วนใหญ่ฝึกงานไม่ตามสาขาวิชาที่เรียน นักเรียน นักศึกษา สาขาวิชาการเลขานุการ ส่วนใหญ่ฝึกงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน และนักศึกษาระดับ ปวส. มีโอกาสได้ฝึกงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมากกว่านักเรียนระดับ ปวช. ผู้ควบคุมดูแลการฝึกงานในสถานประกอบการ อาจารย์นิเทศ และนักเรียน นักศึกษา มีความคาดหวังในเรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการฝึกงานอยู่ในระดับดี ถึงดีมาก โดยเฉพาะในเรื่องการทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ ผู้ควบคุมดูแลการฝึกงานในสถานประกอบการ และอาจารย์นิเทศก็ต่างก็มีความเห็นตรงกันว่า การประสานร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

3. การฝึกงานนอกเหนือจากหลักสูตร ได้ผลเป็นที่น่าพอใจทั้งผู้ฝึกและสถานประกอบการในด้านผู้ฝึกทำให้มีรายได้พอสมควร และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ส่วนสถานประกอบการก็ได้รับประโยชน์จากนักเรียน นักศึกษามาก คู่กับผลตอบแทนที่จ่ายให้เช่นกัน

4. ปัญหาการฝึกงานที่เกิดขึ้นกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พอจะประมวลได้คือในจุดมุ่งหมายของการฝึกงาน นักเรียน นักศึกษา ยังมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย บางครั้งวางตัวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ เช่น คุยกัน ทำให้สถานประกอบการต้องรับภาระมากขึ้น อาจารย์นิเทศก็มีปัญหาในเรื่องหลักเกณฑ์การประเมินผลที่ไม่สามารถประเมินการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ ส่วนนักเรียน นักศึกษา มีปัญหาเรื่องการได้ฝึกงานที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน³⁶

ภาวนา ไชยสมบุรณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ประกอบการและครูที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะนักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาออกแบบพาณิชย์ศิลป์คณะศิลปประยุกต์ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีปัญหาในด้านองค์การรับผิดชอบ การเตรียมบุคลากร การประสานงานกับสถานประกอบการ การวางแผนและปฏิบัติตามแผน การประสานบุคลากรในสถานศึกษา การจัดส่งนักเรียน นักศึกษาฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ⁴⁴

สมมาตร สุนศักดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2537 วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือพบว่านักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน สรุปได้ดังนี้คือ

1) การฝึกงานมีความสำคัญต่อการเรียนคหกรรม และมีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพในอนาคตของนักศึกษา 2) การจัดการฝึกงานที่ผ่านมาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึกงานในระดับมาก ได้แก่ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน 3) สถานที่ฝึกงาน การจัดการฝึกงานควรจัดนอกสถานศึกษา สถานที่ที่เหมาะสมควรเป็นสถานประกอบการ 4) ระยะเวลาในการฝึกงานตามที่หลักสูตรกำหนด มีความเหมาะสม ส่งนักศึกษาชั้น ปวส.1 ฝึกงาน เข้ารับการฝึกงาน ระหว่างปิดภาคเรียนที่ 2 5) วิธีการจัดการฝึกงาน ควรให้นักศึกษาฝึกงานตรงสาขาที่เลือกเรียนสถานศึกษาควรจัดการปฐมนิเทศก์ในเรื่องวัตถุประสงค์การฝึกงาน สถานที่ฝึกงาน ควรจัดการปฐมนิเทศก์ในเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนของนักศึกษาเมื่อเข้ารับการฝึกงาน ควรให้นักศึกษาได้หมุนเวียนการฝึกงานด้านต่าง ๆ ในสถานที่ฝึกงาน 6) การนิเทศการฝึกงาน ผู้ที่เหมาะสมในการนิเทศการฝึกงานควรเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่ตรงกับนักศึกษาฝึกงาน 7) การประเมินผลการฝึกงาน ควรใช้วิธีการตรวจดูผลงาน ผู้ที่เหมาะสมในการประเมินผลการฝึกงานควรเป็นผู้ควบคุมการฝึกงานของสถานที่ฝึกงาน 8) ประโยชน์จากการฝึกงาน นักศึกษา ได้รับประโยชน์ได้ระดับมากเกือบทุกด้าน⁴⁵

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงสรุปปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานของนักเรียน นักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสถานประกอบการ

1.1 การฝึกงานของนักศึกษาไม่ต่อเนื่องกัน การมอบหมายงานจะต้องทำต่อเนื่องหลายวัน โดยเฉพาะงานเร่งด่วน จึงเกิดความยากลำบากที่จะหางานมาป้อนให้นักศึกษาทำในเวลาจำกัด

1.2 นักศึกษาที่ได้รับการฝึกงานแล้ว ส่วนมากมักจะไม่กลับไปทำงานในหน่วยงาน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่งานในสาขาที่เรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่ผู้ให้เงินค่าจ้างหรือประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั้น ๆ เมื่อสำเร็จการศึกษา ทำให้หน่วยงานเกิดความเบื่อน่ายในการที่จะรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน

1.3 วิธีการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของสถานประกอบการแต่ละแห่ง ทำให้นักศึกษาที่เข้าฝึกงานจะต้องปรับระบบการทำงานให้เข้ากับหน่วยงาน ทำให้เกิดความล่าช้า มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกิจการ

1.4 ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินผลของสถานประกอบการ ขาดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งอาจทำให้การประเมินผลไม่ตรงตามเป้าหมาย

2. ด้านสถานศึกษา

2.1 สถานศึกษากับสถานประกอบการขาดการประสานงานเกี่ยวกับการส่งนักศึกษาออกฝึกงาน

2.2 เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ของสถานศึกษา ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา และไม่ทันสมัย

2.3 ครูอาจารย์ที่ไปนิเทศนักศึกษาฝึกงาน มีงานประจำคืองานสอน ไม่สามารถไปนิเทศได้อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

2.4 ยานพาหนะในการเดินทางไปติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการ ไม่เพียงพอ เพราะมีภาระหน้าที่มากมายหลายด้าน บุคลากรหลายฝ่ายมีความจำเป็นจะต้องใช้ยานพาหนะทั้งสิ้น

3. คุณลักษณะของนักศึกษา

3.1 นักศึกษาที่เข้าฝึกงานขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงาน

3.2 ทักษะในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้สำนักงาน และอุปกรณ์ควรจะต้องมีการปรับปรุง

3.3 นักศึกษาขาดการเตรียมพร้อมในการฝึกงาน

3.4 ความประพฤติไม่เหมาะสมและความไม่เข้าใจในหลักการทำงาน

จะเห็นได้ว่าความสำคัญของการฝึกงานอาชีพและสภาพปัญหาต่างๆ ภายในสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมในการจัดการดำเนินงานของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแนวทางการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพการศึกษา โดยองค์กรที่จัดขึ้นเพื่อการมีงานทำของนักเรียน นักศึกษานี้จะต้องมีการ กำหนดลำดับชั้นของการบริหาร กำหนดคณะบุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่ พร้อมกับการระบุหน้าที่ ของแต่ละงาน แต่ละคนอย่างชัดเจน มีการวิเคราะห์ถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้และจัดหา ให้เพียงพอ รวมทั้งการกำหนดขั้นตอนของการปฏิบัติงาน และผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนอย่าง ชัดเจนด้วย ข้อสำคัญจะต้องมีการประเมินผลอย่างมีระบบและเชื่อถือได้จริง ๆ จึงจะทำให้ กิจกรรมนี้บรรลุ⁴⁵ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันวาง แผนพัฒนาการดำเนินงาน ภายในสถานศึกษา เพราะถ้าสถานศึกษายังขาดหลักเกณฑ์รายละเอียดของการฝึกงาน และวิธีการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติแล้ว จะเป็นผลให้การ ฝึกงานไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

เมื่อได้ศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอาชีพและการประเมินผลการฝึกงานแล้ว ดังนั้น การประเมินผลการฝึกงาน ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลประสิทธิผลการฝึก โดยศึกษา ถึงผลของพฤติกรรมในการฝึกงานของนักเรียนใน 5 ระดับ ดังนี้

1. การนำความรู้ไปใช้
2. ความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม
3. ทักษะในการปฏิบัติงาน
4. มนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน
5. ทักษะคติต่อการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹John L. Feirer. "Pumping Life into Vocational Programs." Industrial Education. Vol. 01 No.1 (January 1972), p.18.

²Mary Nell Bowman and Joyce J. Terass. "Work Experience A Necessary integradent in Occupational Home Economics" Journal of Home Economics. Vol.69, No.3 (May 1977), p.37.

³บุญธรรม จิตอนันต์. ม.ป.ป. "ประสบการณ์ในการทำงาน," หลักอาชีพศึกษา. (ภาควิชาอาชีพศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), อัดสำเนา.

⁴Ralph E. Mason and Others. Cooperative Occupational Education. (Danville : The Inter-State Printers & Publishers, Inc., 1981), p.11.

⁵น้อย ศิริโชค, เทคนิคการฝึกอบรม. (กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524). หน้า 11-12.

⁶หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีพศึกษา, คู่มือการฝึกงานอาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีพศึกษา, 2530), หน้า 1-6.

⁷บรรจง ชูสกุลชาติ. "อาชีพศึกษาครม่วงจร," การศึกษาเพื่ออาชีพ. (กรุงเทพมหานคร อมรินทร์การพิมพ์, 2529) หน้า 8-9.

⁸Lewis R. Fibel, "Should Shells and Industry Train Technicians?" Industrial Education. Vol.62 No.8 (November 1972), p.108.

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹Giachino, J.W. Ralph O. Gallington, Course Construction in Industrial Arts. (Vocational and Technology Education Chicago, American Technical Society, 1978).

¹⁰สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, “การฝึกอาชีพระบบ Dual System ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน” เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษา/ฝึกอาชีพด้านอาชีวะและเทคนิคศึกษาสำหรับประเทศไทย 21-23 สิงหาคม 2523 ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2523, หน้า 8-9.

¹¹บรรจง ชูสกุลชาติ เรื่องเดียวกัน, หน้า 19.

¹²Monika Jamieson Wray, and Others. Employer involvement in schemes of Unified Vocational Preparation. (Burks : The Near Nelson Publishing Company, Ltd, 1892), p.88-89.

¹³วิชัย ตันศิริ, การพัฒนาหลักสูตรเพื่อการทำงานพื้นฐานอาชีพ (กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, ม.ป.ท.), หน้า 69.

¹⁴Ralph E. Mason and others, op. cit, pp.102-104.

¹⁵Manuel Zymelman, The Economic Evaluation of Vocational Training Programs, (London : The Johns Hopkins University Press. 1976), pp.96.

¹⁶กรมอาชีวศึกษา และองค์การค้ำค้ำครูสภา, โครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียนนักศึกษาพ.ศ. 2531-2534, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว)

¹⁷Ralph E Mason and others, op. cit., pp.223-224.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁸Kessen. Stan. Superuision : A Practical Guide to First Line Management.
(New York : Harper & Row Publishers, 1981), p.9-11.

¹⁹บรรจง ชูสกุลชาติ. เรื่องเดียวกัน, หน้า 19.

²⁰มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. เอกสารการสอนวิชาการจัดการระบบการสอน
การงานและอาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช,
2530), หน้า 258-259.

²¹กรมอาชีวศึกษา. รายงานประจำปี 2533 คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน
พัฒนาเพื่ออาชีพ. (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2523).

²²วิเชียร เกตุสิงห์, การวัดผลประเมินผล (กรุงเทพฯ : ประสานมิตรการพิมพ์, 2527),
หน้า 6.

²³Stufflebeam and others, Educational Evaluation and Decision making in
Education,
(Itasca : Peacock, 1971), p.25.

²⁴B.R. Worthen and J.R. Sander, Educational Evaluation : Theory and
Practice. (Ohio :
Chales A. Jones Publising Company, 1973), p.16.

²⁵Joseph B. Kingsbury, Personel Administration for Thai Students. (Bangkok :
Tammasat University Press, 1957), p.54.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²⁶นิโบล นิมกิงรัตน์, “นวัตกรรมการวัดผลทางการศึกษา”, เอกสารประกอบการสัมมนาผู้สอนวัดผลการศึกษา, วิทยาลัยครูเชียงใหม่, (2528), หน้า 1.

²⁷วัฒนา สุตรสุวรรณ, การปกครองบังคับบัญชาและการบริหารงาน, (กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2521), หน้า 199.

²⁸โกวิท ประวาลพุกษ์, การประเมินผลในชั้นเรียน. (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2519), หน้า 14.

²⁹เบ็ญจา สวัสดิโ, “การบริหารงานบุคคล”, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2519), หน้า 172.

³⁰Benjamin Bloom and Others, Tauonomy of Educational Objective Book (London : Longman, 1971), pp.7-9.

³¹วัฒนา สุตรสุวรรณ, เรื่องเดียวกัน หน้า 220.

³²Harold Koontz, Management by skill, Junction, Organization Performance (New York : McGraw-Hill, 1980), pp.12-15.

³³ชาติรี รัตนวงศ์, การประเมินการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2525).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁴กมล สุวรรณรงค์. ประสิทธิภาพของการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ (ขอนแก่น : งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น, 2530).

³⁵สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, รูปแบบของการอาชีวศึกษา สาขา อาชีวอุตสาหกรรม, (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2527), บทคัดย่อ.

³⁶กรมอาชีวศึกษา สรุปผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาประจำปีการศึกษา 2528. (เชียงใหม่ : วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่, 2528).

³⁷วิรัช กุมาทมาศ, รายงานวิจัยรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาล และภาคเอกชนในการพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรม, (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2527-2528), หน้า 444.

³⁸พีรพงษ์ ประดิษฐ์ธรรม, การศึกษารูปแบบและวิธีการจัดส่งนักศึกษา สาขาช่างอุตสาหกรรมออกฝึกงานในสถานประกอบการ (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา ครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2529), หน้า 72-76.

³⁹นิสิต ศรีคัมภวรงค์, รูปแบบการฝึกงานในสถานประกอบการของกองวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา, (ชลบุรี : วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กรมอาชีวศึกษา, 2529) หน้า 41.

⁴⁰ไพศาล สิ้นลารัตน์, การนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษาแผนกวิชาช่างก่อสร้าง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531) บทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴¹ กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการประเมินผลโครงการต้นแบบ การฝึกงานนักเรียน นักศึกษา, โดยความร่วมมือระหว่างองค์การค้ำคูณสภา และกรมอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2532), หน้า 1-4.

⁴² สุวรรณ ดอนขวา, การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอาชีพนักเรียน นักศึกษา ในสถานประกอบการของสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532).

⁴³ พิพัฒน์ บุญญาลัย, การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในการจัดอาชีวศึกษา สาขาพณิชยกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน. (วิทยาลัยพณิชยการบางนา กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา, 2533).

⁴⁴ ภาวนา ไชยสมบูรณ์, ความคาดหวังของผู้ประกอบการและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะ นักศึกษาฝึกงาน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานออกแบบพณิชยศิลป์ คณะศิลปประยุกต์ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร, (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), บทคัดย่อ.

⁴⁵ สมมาตร สุนศักดิ์, การฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527. วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คหกรรมศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534), บทคัดย่อ.

⁴⁶ บุญชู มูลพินิจ, แนวคิดและการจัดกิจกรรมเพื่อการมีงานทำในสถานศึกษาวิชาชีพวารสารการศึกษาแห่งชาติ, (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2531), หน้า 41-45).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อบรรยายถึงผลการฝึกงานของนักเรียนฝึกงานตามโครงการร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษากรุงเทพฯ ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากร ประกอบด้วย

1.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขายและสาขาวิชาการเลขานุการ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 วิทยาลัยพณิชยการเซตุน พณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ที่มีสาขาในกรุงเทพมหานคร และรับนักเรียนฝึกงาน จำนวน 210 คน จำแนกได้ดังตาราง

สถานศึกษา	พณิชยการ	พณิชยการ	พณิชยการ	รวม
สาขาวิชา	เซตุน	บางนา	ธนบุรี	
การบัญชี	38	24	22	84
การขาย	33	27	36	96
การเลขานุการ	11	9	10	60
รวม	82	60	68	210

1.2 อาจารย์นิเทศ เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยพณิชยการเซตุน พณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ได้รับมอบหมายให้ดูแลนักเรียน ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำนวน 30 คน จำแนกได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครู ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยพณิชยการเซตุพน จำนวน 22 คน

วิทยาลัยพณิชยการบางนา จำนวน 5 คน

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 3 คน

1.3 ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน คือ บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลการฝึกงานของนักเรียน สาขาในกรุงเทพ และรับนักเรียนฝึกงาน (มีจำนวนสาขา 130 แห่ง) แห่งละ 1 คน รวมจำนวน 130 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้นเองโดยใช้กรอบความคิดของการวิจัย จากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในรายวิชาฝึกงาน หน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศ หน้าที่ของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ประกอบกับการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งลักษณะงานในการฝึกงานของนักเรียนใน บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนฝึกงานแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดง
ความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานในสถาน
ประกอบการ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
จำนวน 25 ข้อ จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดง
ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะ

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในกรมอาชีวศึกษา
และผู้รับผิดชอบในการรับนักเรียนฝึกงานของบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ได้แก่

- 1) นางสาวสุนีย์ พิเชษฐกิจ หัวหน้าฝ่ายความร่วมมือและประสานงาน
กับภาคเอกชน กรมอาชีวศึกษา
- 2) ดร.สุวิทย์ กิ่งแก้ว ผู้จัดการสำนักบุคคลและธุรการ บริษัท
ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด
- 3) นายเสมอ เหมพงศ์พันธ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการ
บางนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) นางแจ่มจันทร์ อานันธิโก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนศึกษา
อินทราชัย
5) นางกาญจนา วงศ์รัตน์	หัวหน้างานแนะแนววิทยาลัยพัฒนศึกษา
เขตพูน
6) นางลออ นาครัตน์	อาจารย์นิเทศของวิทยาลัยพัฒนศึกษา
เขตพูน

2.2.2 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแก้ไขไปปรับปรุงแก้ไขร่วมกับผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2.2.3 นำแบบสอบถามชุดที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 30 คน และแบบสอบถามชุดที่ 2 ไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศ จำนวน 5 คน ที่วิทยาลัยพัฒนศึกษาอินทราชัย และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานของบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่นจำกัด ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ Cronbach on the Reliability Coefficient ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดที่ 1 = 0.83 และแบบสอบถามชุดที่ 2 = 0.80 จึงถือว่าแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ มีความเชื่อมั่น และสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำกับข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 2) เมื่อได้รับหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยแล้วก็นำไปเพื่อขออนุมัติกรมอาชีวศึกษาเพื่อให้กรมทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากวิทยาลัยพัฒนศึกษา ทั้ง 3 แห่ง และบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ที่เป็นกลุ่มประชากร ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้อนุมัติหนังสือให้เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2539

3) การส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษา การเก็บข้อมูลจากนักเรียนฝึกงาน และอาจารย์นิเทศในวิทยาลัยพัฒนศึกษาทั้ง 3 แห่ง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แห่งนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน ฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการฝึกงานของนักเรียนระดับ ปวช.3 โดยตรง ได้รู้จักและคุ้นเคยกับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการบางนา เป็นอย่างดี จึงไปดำเนินการด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามของนักเรียนฝึกงาน จำนวน 128 ฉบับ และอาจารย์นิเทศ จำนวน 8 คน ให้กับผู้ช่วยผู้อำนวยการทั้ง 2 แห่ง และมาขอรับคืนหลังจากนั้น 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นก็ไปขอรับแบบสอบถามคืนตามกำหนด ได้รับครบตามจำนวนที่ให้ไว้

สำหรับวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน ซึ่งผู้วิจัยรับผิดชอบโดยตรง ได้ดำเนินการดังนี้

3.1) เรียกนักเรียนฝึกงานกับบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด จำนวน 82 คน มาประชุมพร้อมกัน ได้แจกแบบสอบถามพร้อมทั้งชี้แจงเหตุและผลที่ทำการวิจัย ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์นิเทศ และงานแนะแนวของวิทยาลัยเป็นอย่างดี จึงได้แบบสอบถามครบตามจำนวน ที่แจก

3.2) ได้แจกแบบสอบถามให้อาจารย์นิเทศ จำนวน 22 คน และมาเก็บหลังจากนั้น

1 สัปดาห์ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่แจกไป

4) แบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน จำนวน 130 คน ได้ดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามไปที่ บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ตามที่มีนักเรียนไปฝึกงานให้ดำเนินการดังนี้

4.1) สาขาที่อยู่ไม่ไกลจากวิทยาลัย ผู้วิจัยจะนำไปแจกและเก็บรวบรวมเอง

4.2) ให้ตัวแทน (นักเรียนฝึกงาน) เป็นผู้ส่ง และเก็บรวบรวมให้

4.3) ส่งทางไปรษณีย์ พร้อมติดแสตมป์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการตอบรับ

หลังจากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์ ก็ติดตามโดยเขียนจดหมายส่วนตัว โทรศัพท์ และติดตามด้วยตนเอง

ดังนั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามสำหรับนักเรียน จำนวน 210 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่งแบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศ จำนวน 30 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และส่งแบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน จำนวน 130 ฉบับ ได้รับคืน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกระทำกับข้อมูล

- 1) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ
- 2) กำหนดรหัสในแบบสอบถาม และนำมาลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดย

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ และร้อยละ
- 4.2 การศึกษาประสิทธิผลการฝึกงานของนักเรียน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
- 4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ วิเคราะห์โดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยทั้ง 2 กลุ่ม ($\mu_1 - \mu_2$)

เกณฑ์การตัดสินพิจารณาค่าเฉลี่ย

ได้ทำการพิจารณาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดความหมายของค่าระดับคะแนน ดังนี้

คะแนนระหว่าง 3.50 - 4.00 หมายถึง ประสิทธิผลการฝึกงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ประสิทธิผลการฝึกงานอยู่ในระดับมาก

คะแนนระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ประสิทธิผลการฝึกงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ประสิทธิผลการฝึกงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาประสิทธิผลการฝึกงานของนักเรียนตามโครงการร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ ครั้งนี้จะได้นำเสนอในรูปแบบของตาราง และความเรียงตามลำดับชั้นดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของประชากร

เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนฝึกงาน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมการฝึกงานของนักเรียน ดังตาราง

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของสถานภาพของนักเรียนฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด จำแนกตามเพศ แผนกวิชา เวลาที่ปฏิบัติงาน วันที่ปฏิบัติงาน และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

1.1 เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	60	28.6
หญิง	150	71.4
รวม	210	100.0

นักเรียนฝึกงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.4 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 28.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 แผนกวิชาที่เรียน

แผนกวิชา	จำนวน	ร้อยละ
บัญชี	84	40.0
การขาย	96	45.7
เลขานุการ	30	14.3
รวม	210	100.0

นักเรียนฝึกงานส่วนใหญ่เรียนแผนกวิชาการขาย คิดเป็นร้อยละ 45.7 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 40.0 และเลขานุการ คิดเป็นร้อยละ 14.3

1.3 เวลาที่ปฏิบัติงาน

เวลา	จำนวน	ร้อยละ
07.30-16.00	43	20.5
08.00-16.30	24	11.4
08.30-17.00	33	15.7
13.00-23.00	23	11.0
22.00-07.00	11	5.2
21.00-10.00	10	4.8
06.00-17.00	31	14.8
09.00-18.00	28	13.3
14.00-22.00	6	2.9
ขึ้นอยู่กับตารางที่จัดให้	1	0.5
รวม	210	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนฝึกงาน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในเวลา 7.30-16.00 น. คิดเป็นร้อยละ 20.5 รองลงมาเวลา 8.30-17.00 น. คิดเป็นร้อยละ 15.7 เวลา 6.00-17.00 น. คิดเป็นร้อยละ 14.8 เวลา 9.00-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 13.3 เวลา 8.00-16.30 คิดเป็นร้อยละ 11.4 เวลา 13.00-23.00 น. คิดเป็นร้อยละ 11.0 นอกนั้นเป็นเวลาอื่น ๆ ที่มีจำนวนไม่มากนัก ดังนี้ เวลา 22.00-7.00, 21.00--10.00, 14.00-22.00 น. และขึ้นอยู่กับตารางที่จัดให้คิดเป็นร้อยละ 5.2, 4.8, 2.9 และ 0.5 ตามลำดับ

1.4 วันที่ปฏิบัติงาน

วัน	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์-เสาร์ (เสาร์เต็มวัน)	104	49.6
ทุกวัน	58	27.6
จันทร์-พุธ และศุกร์-อาทิตย์	11	5.2
ขึ้นอยู่กับการจัดตาราง	11	5.2
จันทร์-ศุกร์	9	4.3
จันทร์-เสาร์ (เสาร์ครึ่งวัน)	9	4.3
อังคาร-อาทิตย์	8	3.8
รวม	210	100.0

นักเรียนฝึกงานส่วนใหญ่ปฏิบัติงานวันจันทร์-เสาร์ (เสาร์เต็มวัน) คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมา ปฏิบัติงานทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 27.6 นอกนั้นจะมีการปฏิบัติงานอื่น ๆ ดังนี้ จันทร์-พุธ และศุกร์-อาทิตย์ ขึ้นอยู่กับการจัดตาราง จันทร์-ศุกร์ จันทร์-เสาร์ (เสาร์ครึ่งวัน) และอังคาร-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 5.2, 5.2, 4.3, 4.3 และ 3.8 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 หน้าที่นักเรียนได้รับมอบหมาย

หน้าที่	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดเรียงสินค้า	179	85.2	31	14.8	210	100.0
แคชเชียร์มือ 1 (เข้าเครื่องที่ 1)	178	84.8	32	15.2	210	100.0
ติดป้ายราคาสินค้า	176	83.5	34	16.2	210	100.0
บริการสินค้า	170	81.0	40	19.0	210	100.0
รักษามาตรฐานความสะอาด ของร้าน	169	80.5	41	19.5	210	100.0
แคชเชียร์มือ 2 (เข้าเครื่องที่ 2)	164	78.1	46	21.9	210	100.0
บรรจุหีบห่อ	145	69.0	65	31.0	210	100.0

นักเรียนฝึกงานได้รับมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ โดยได้ทำหน้าที่เกือบทุกหน้าที่สลับเปลี่ยนกันไป หน้าที่ที่นักเรียนได้รับมอบหมายมากเป็นอันดับแรกคือ จัดเรียงสินค้า รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ แคชเชียร์มือ 1 (เข้าเครื่องที่ 1) ติดป้ายราคาสินค้า บริการสินค้า รักษามาตรฐานความสะอาดของร้าน แคชเชียร์มือ 2 (เข้าเครื่องที่ 2) และบรรจุหีบห่อ คิดเป็นร้อยละ 85.2, 84.8, 83.8, 81.0, 80.5, 78.1 และ 69.0 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์นิเทศ จำแนกตามตำแหน่ง
ความรับผิดชอบ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการนิเทศ และจำนวน
นักเรียนที่รับผิดชอบ

2.1 ตำแหน่งความรับผิดชอบ

ตำแหน่งความรับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้างานแนะแนว	1	3.3
หัวหน้าคณะ	1	3.3
อาจารย์ประจำ	26	86.7
หัวหน้างานกิจกรรม	2	6.7
รวม	30	100.0

อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ประจำ คิดเป็นร้อยละ 86.7 นอกนั้นทำหน้าที่
หัวหน้างานกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 6.7 หัวหน้างานแนะแนวและหัวหน้าคณะ คิดเป็นร้อยละ
3.3 เท่ากัน

2.2 เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	5	16.7
หญิง	25	83.3
รวม	30	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.3 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.7

2.3 อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-
25 - 35 ปี	3	10.0
35 ปีขึ้นไป	27	90.0
รวม	30	100.0

อาจารย์นิเทศส่วนใหญ่อายุ 35 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 90.0 รองลงมาอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.0

2.4 ประสบการณ์ในการนิเทศ

	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ปี	10	33.3
3-4 ปี	12	40.0
4 ปีขึ้นไป	8	26.7
รวม	30	100.0

อาจารย์นิเทศ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการนิเทศ มากกว่า 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา มีประสบการณ์ 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีประสบการณ์มากกว่า 4 ปี

คิดเป็นร้อยละ 26.7

2.5 จำนวนนักเรียนชายและหญิง ที่อาจารย์นิเทศรับผิดชอบ

จำนวนนักเรียนชาย (คน)	จำนวนนักเรียนหญิง (คน)	อาจารย์นิเทศ (คน)
6	3	1
3	4	1
4	4	1
4 (2x4)	5 (2x5)	2
1 (2x1)	3 (2x3)	2
-	10 (2x10)	2
1 (3x1)	3 (3x3)	3
1 (4x1)	6 (4x6)	4
-	8 (5x8)	5
5 (6x5)	5 (6x5)	6
60	150	30

อาจารย์นิเทศส่วนมากรับผิดชอบ นักเรียนชาย 5 คน นักเรียนหญิง 5 คน รองลงมา
รับผิดชอบนักเรียนหญิงจำนวน 8 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ควบคุมการฝึกงานของนักเรียน
ในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำแนกตามตำแหน่งความรับผิดชอบ เพศ อายุ
ประสบการณ์ และจำนวนนักเรียนที่มาฝึกงาน

3.1 ตำแหน่งความรับผิดชอบ

ตำแหน่งความรับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้จัดการ	108	83.1
ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน	8	6.1
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	14	10.8
รวม	130	100.0

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นผู้จัดการคิด
เป็นร้อยละ 83.1

3.2 เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	87	66.9
หญิง	43	33.1
รวม	130	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66.9 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 33.1

3.3 อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	42	32.3
25-35 ปี	75	57.7
35 ปีขึ้นไป	13	10.0
รวม	130	100.0

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีอายุ 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.7 ต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.3 และ 35 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.0

3.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ปี	50	38.5
3-4 ปี	56	43.0
4 ปีขึ้นไป	24	18.5
รวม	130	100.0

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีประสบการณ์ในการทำงาน 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.0 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.5 และ 4 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 จำนวนนักเรียนที่มาฝึกงาน ที่ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานรับผิดชอบ

จำนวนนักเรียนชาย (คน)	จำนวนนักเรียนหญิง (คน)	ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน (คน)
-	3 (3x3)	3
2 (5x2)	1 (5x1)	5
1 (20x1)	2 (20x2)	20
1 (30x1)	1 (30x1)	30
-	1 (72x1)	72
60	150	130

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานส่วนมาก รับผิดชอบนักเรียนที่มาฝึกงาน 1 คน นอกนั้น
รับผิดชอบ 2-3 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนตามโครงการความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนฝึกงานตามความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน อาจารย์ นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน

2.1 ความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

ตารางที่ 4

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

รายการ	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน	2.64	0.51	ปานกลาง	5
ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ	3.24	0.39	ปานกลาง	3
ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	3.25	0.36	ปานกลาง	2
ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน	3.02	0.46	ปานกลาง	4
ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน	3.50	0.38	มาก	1
รวม	3.13	0.26	ปานกลาง	

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.13 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นประสิทธิผลของการฝึกงานด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.50 ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝึกงาน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน มีค่าเฉลี่ย 3.25, 3.24, 3.02 และ 2.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 5

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน ในบริษัท ซี.พี.

เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน

รายการ	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
ได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง	3.45	0.65	ปานกลาง	1
ได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	2.52	0.98	ปานกลาง	3
ได้นำความรู้ นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน	1.67	0.80	น้อย	5
ความรู้ที่ได้ศึกษามาเพียงพอในการปฏิบัติงาน	3.28	0.86	ปานกลาง	2
ความรู้ที่ได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติ	2.27	0.94	น้อย	4
รวม	2.64	.51	ปานกลาง	

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลของการฝึกงานด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.64 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง โดยความรู้ที่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอกับการปฏิบัติงาน และนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45, 3.28 และ 2.52 ตามลำดับ ส่วนความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติ และนักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.27 และ 1.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ

รายการ	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
ได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน	2.87	0.73	ปานกลาง	5
ได้เรียนรู้วิธีดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่	3.28	0.58	ปานกลาง	4
ได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง	3.56	0.61	มาก	1
ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม	3.43	0.53	ปานกลาง	2
ได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	3.43	0.54	ปานกลาง	2
รวม	3.24	0.39	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพของการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับความรู้จากสถานประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.24 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่านักเรียนได้รับความรู้จากสถานประกอบการ โดยได้ เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.56 ส่วนเรื่องอื่นอยู่ใน ระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงตามลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ได้รับความรู้เพิ่มเติมจาก ความรู้เดิม ได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ได้เรียนรู้วิธีดำเนินงานของแต่ละ ตำแหน่งหน้าที่ และได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.43, 3.43, 3.28 และ 2.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่น อีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการฝึกงานด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

รายการ	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
สามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถ ปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน	3.43	0.50	ปานกลาง	2
สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง	3.45	0.50	ปานกลาง	1
ในช่วงแรกของการฝึกงานได้ปฏิบัติงานภายใต้ความดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการ ฝึกงาน	3.24	0.77	ปานกลาง	3
สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลา ที่กำหนด	2.96	0.82	ปานกลาง	5
มีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้	3.19	0.82	ปานกลาง	4
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน	3.25	0.36	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารไปใช้โดยไม่ผ่านการอนุมัติจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลของการฝึกงานด้านทักษะในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.25 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่านักเรียนได้รับทักษะในการปฏิบัติงานในระดับปานกลางทั้งสิ้น ดังนี้ สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน ในช่วงแรกของการฝึกงานได้ปฏิบัติงานภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน มีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.45, 3.43, 3.24, 3.19 และ 2.96 ตามลำดับ

ตารางที่ 8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่น อีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน

รายการ	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	σ	μ		
มีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป	3.26	0.73	ปานกลาง	1
ช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน	3.11	0.63	ปานกลาง	3
สามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน	3.06	0.83	ปานกลาง	4
รู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้	2.50	0.97	ปานกลาง	5
สามารถคบหาสมาคม และปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้	3.19	0.84	ปานกลาง	2
รวม	3.02	0.46	ปานกลาง	

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลของการฝึกงานด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงานในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.02 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ากรณิใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อแล้ว พบว่า นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป สามารถคบหาสมาคมและปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ ช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน สามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน และรู้จักประนีประนอมประสานประโยชน์ได้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.26, 3.19, 3.11, 3.06 และ 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 9

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่น อีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

รายการ	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	σ	μ		
มีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ	3.23	0.83	ปานกลาง	5
มีความตรงต่อเวลา	3.52	0.71	มาก	2
มีความซื่อสัตย์ ขยันและอดทน	3.79	0.45	มาก	1
มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.51	0.61	มาก	3
มีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ	3.48	0.56	ปานกลาง	4
รวม	3.50	0.38	มาก	

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพของการฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.50 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายชื่อแล้วพบว่า นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ขยันและอดทน มีความตรงต่อเวลา และมีความกระตือรือร้นในการทำงานในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79, 3.52 และ 3.51 ตามลำดับ ส่วนมีความมานะพยายามไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ และมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติงาน ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.48 และ 3.23 ตามลำดับ

2.2 ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

ตารางที่ 10

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

รายการ	N = 210		ระดับ	ลำดับที่
	σ	μ		
ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน	2.72	0.52	ปานกลาง	5
ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ	3.16	0.50	ปานกลาง	2
ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	3.13	0.39	ปานกลาง	3
ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน	3.17	0.43	ปานกลาง	1
ด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน	3.08	0.47	ปานกลาง	4
รวม	3.05	0.38	ปานกลาง	

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.05 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อาจารย์นิเทศ มีความคิดเห็นว่าเป็นด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านระเบียบวินัยด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติในการฝึกงาน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.17, 3.16, 3.13, 3.08 และ 2.72

ตารางที่ 11

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน

รายการ	N = 30		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง	2.63	.72	ปานกลาง	3
นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	2.93	.74	ปานกลาง	1
นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน	2.83	.79	ปานกลาง	2
ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอในการปฏิบัติงาน	2.63	.72	ปานกลาง	3
ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด	2.57	.68	ปานกลาง	5
รวม	2.72	.52	ปานกลาง	

ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียน ด้านนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.72 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่าอาจารย์นิเทศ มีความคิดเห็นว่านักเรียนนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ นักเรียนได้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอในการปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.93, 2.83, 2.63, 2.63 และ 2.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 12

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ

รายการ	N = 30		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน	2.77	.73	ปานกลาง	5
นักเรียนได้เรียนรู้ว่าวิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่	2.90	.76	ปานกลาง	4
นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง	3.43	.63	ปานกลาง	1
นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม	3.30	.60	ปานกลาง	3
นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	3.40	.62	ปานกลาง	2
รวม	3.16	.50	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียนด้านความรู้จากสถานประกอบการ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.93, 2.83, 2.63, 2.63 และ 2.57 ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ย 3.16 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า นักเรียนได้รับความรู้จากสถานประกอบการอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม นักเรียนได้เรียนรู้ว่าวิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่ และนักเรียนได้เรียนรู้ โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.43, 3.40, 3.30, 2.90 และ 2.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 13

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของการฝึกงาน ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

รายการ	N = 30		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน	3.10	0.48	ปานกลาง	3
นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง	3.27	0.52	ปานกลาง	1
ในช่วงแรกของการฝึกงาน นักเรียนได้ปฏิบัติภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน	3.20	0.61	ปานกลาง	2
นักเรียนสามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3.10	0.55	ปานกลาง	3
นักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้	3.00	0.59	ปานกลาง	5
รวม	3.16	0.50	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปยังเว็บไซต์หรือนิตยสาร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียนด้านทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.73 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง ในช่วงแรกของการฝึกงาน นักเรียนได้ปฏิบัติตามภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงาน และสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนสามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด และนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.27, 3.20, 3.10, 3.10 และ 3.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 14

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของการฝึกงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน

รายการ	N = 30		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนมีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป	3.20	0.41	ปานกลาง	3
นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน	3.27	0.58	ปานกลาง	2
นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน	3.20	0.66	ปานกลาง	3
นักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้	2.90	0.66	ปานกลาง	5
นักเรียนสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน	3.30	0.47	ปานกลาง	1
รวม	3.17	0.73	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนด้านมีมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.17 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่าอาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.17 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่าอาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน นักเรียนมีความจริงใจเป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน และนักเรียนรู้จักประนีประนอมประสานประโยชน์ได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.30, 3.27, 3.20, 3.20, 2.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 15

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

รายการ	N = 30		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ	2.50	0.51	ปานกลาง	5
นักเรียนมีความตรงต่อเวลา	3.07	0.52	ปานกลาง	4
นักเรียนมีความซื่อสัตย์ซนและอดทน	3.37	0.61	ปานกลาง	1
นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.27	0.69	ปานกลาง	2
นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ	3.20	0.71	ปานกลาง	3
รวม	3.08	0.47	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียนด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.08 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนมีความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์และอดทน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ นักเรียนมีความตรงต่อเวลา และนักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.37, 3.27, 3.20, 3.07 และ 2.50 ตามลำดับ

2.3 ความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

ตารางที่ 16

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

รายการ	N = 30		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน	2.99	0.40	ปานกลาง	5
ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ	3.12	0.31	ปานกลาง	4
ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	3.31	0.34	ปานกลาง	1
ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน	3.15	0.44	ปานกลาง	3
ด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน	3.28	0.43	ปานกลาง	2
รวม	3.17	0.24	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการทำงานของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.17 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทักษะต่อการปฏิบัติงาน ด้านทัศนคติในการฝึกงานด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ และด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.31, 3.28, 3.15, 3.12 และ 2.99 ตามลำดับ

ตารางที่ 17

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน

รายการ	N = 130		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง	3.42	0.04	ปานกลาง	1
นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	3.27	0.06	ปานกลาง	3
นักเรียนได้นำความรู้ นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน	2.42	0.04	น้อย	4
ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอในการปฏิบัติงาน	3.42	0.04	ปานกลาง	1
ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด	2.42	0.04	น้อย	4
รวม	2.99	0.40	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และข้อมูลอ้างอิงถึงของหน่วยงานที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียนด้านนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.99 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานนั้น นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอในการปฏิบัติงาน และนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.42, 3.42 และ 3.72 ตามลำดับ นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษาช่วยในการปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด ในระดับน้อย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.42 เท่ากัน

ตารางที่ 18

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่น อีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ

รายการ	N = 130		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน	3.12	0.05	ปานกลาง	4
นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่	3.20	0.05	ปานกลาง	3
นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง	2.42	0.04	น้อย	5
นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม	3.42	0.04	ปานกลาง	1
นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	3.42	0.04	ปานกลาง	1
รวม	3.12	0.31	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ผู้ที่นำเอกสารนี้ไปดัดแปลงเนื้อหาและข้อมูลอย่างผิดเพี้ยนโดยไม่ได้รับอนุญาตจะมีความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นว่าประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนด้านความรู้ได้รับความรู้จากสถานประกอบการ ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.12 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นว่าด้านความรู้ที่ได้จากสถานประกอบการนั้นนักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่ และนักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.42, 3.42, 3.20 และ 3.12 ตามลำดับ มีเพียงเรื่องเดียวที่มีอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.42

ตารางที่ 19

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

รายการ	N = 130		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน	3.18	0.04	ปานกลาง	5
นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง	3.29	0.05	ปานกลาง	4
ในช่วงแรกของการฝึกงานนักเรียนได้ปฏิบัติภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน	3.42	0.04	ปานกลาง	1
นักเรียนสามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3.31	0.05	ปานกลาง	3
นักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้	3.35	0.04	ปานกลาง	2
รวม	3.31	0.34	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำข้อมูลไปใช้
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความคิดเห็นว่ ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียนด้านทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.31 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า นักเรียนได้รับทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้นเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ในช่วงแรกของการฝึกงานนักเรียนได้ปฏิบัติภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน นักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ นักเรียนสามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้องและนักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.42, 3.35, 3.31, 3.29 และ 3.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 20

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน

รายการ	N = 130		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนมีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป	3.48	0.04	ปานกลาง	1
นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน	3.34	0.05	ปานกลาง	3
นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน	3.46	0.05	ปานกลาง	2
นักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้	2.19	0.08	น้อย	5
นักเรียนสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้	3.27	0.06	ปานกลาง	4
รวม	3.15	0.44	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่สามารถเผยแพร่ไปยังประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติผลของการศึกษาของนักเรียนด้านมนุษยสัมพันธ์ ในการฝึกงานในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.15 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน โดยนักเรียนมีความจริงจัง เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน และนักเรียนสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.48, 3.46, 3.34 และ 3.27 ตามลำดับมีเพียงเรื่องเดียวที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ นักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.19

ตารางที่ 21

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

รายการ	N = 130		ระดับ	ลำดับที่
	μ	σ		
นักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ	3.22	0.05	ปานกลาง	3
นักเรียนมีความตรงต่อเวลา	3.39	0.05	ปานกลาง	2
นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ขยันและอดทน	3.44	0.05	ปานกลาง	1
นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.15	0.06	ปานกลาง	5
นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ	3.21	0.05	ปานกลาง	4
รวม	3.28	0.43	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นว่ ประสิทธิภาพของการฝึกงานของนักเรียนด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.28 แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วพบว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่ นักเรียนมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ขยันและอดทน นักเรียนมีความตรงต่อเวลา นักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้เสร็จ และนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.44, 3.39, 3.22, 3.21 และ 3.15 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด

ตารางที่ 22

ผลต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน

รายการ	อาจารย์นิเทศ (N=30)	ผู้ควบคุม (N=130)	ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย
	μ_1	μ_2	$\mu_1 - \mu_2$
ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน	2.72	2.99	-0.27
ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ	3.16	3.12	0.04
ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	3.13	3.31	-0.18
ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน	3.17	3.15	0.02
ด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน	3.08	3.28	-0.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ระหว่างนักเรียน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมของนักเรียนฝึกงาน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศในด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.27, 0.20 และ 0.18 ตามลำดับ ส่วนด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.04 และ 0.02 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23

ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
ในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน
ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน

รายการ	อาจารย์นิเทศ (N=30)	ผู้ควบคุม (N=130)	ผลต่าง ของค่าเฉลี่ย
	μ_1	μ_2	$\mu_1 - \mu_2$
นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการ ปฏิบัติงานโดยตรง	2.63	3.42	-0.79
นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน	2.93	3.27	-0.79
นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน	2.83	2.42	0.41
ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอในการ ปฏิบัติงาน	2.63	3.42	-0.79
ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาสามารถใช้กับงาน ที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด	2.57	2.42	0.15
รวม	2.72	2.99	-0.22

ตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานระหว่างอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานพบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศในเรื่องนักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้การปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.79 เท่ากัน ส่วนเรื่องนักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน โดยที่ค่าเฉลี่ยต่างกันเล็กน้อย 0.41 เท่ากัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากรณีนี้อาจพิจารณาได้ว่านักเรียนได้นำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามา สามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.41 และ 0.15 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 24

ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
ในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน
ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ

รายการ	อาจารย์นิเทศ (N=30)	ผู้ควบคุม (N=130)	ผลต่างของค่า เฉลี่ย
	μ_1	μ_2	$\mu_1 - \mu_2$
นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของ หน่วยงาน	2.77	3.12	-0.35
นักเรียนได้เรียนรู้ว่าวิธีการดำเนินงานของแต่ละ ตำแหน่งหน้าที่	2.90	3.20	-0.30
นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตน เอง	3.43	2.42	1.01
นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม	3.30	3.42	-0.12
นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการ ปฏิบัติงาน	3.40	3.42	-0.02
รวม	3.16	3.12	0.04

ตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการระหว่างอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่า อาจารย์นิเทศในเรื่องนักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่ นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม และนักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.35, 0.30, 0.12 และ 0.02 ตามลำดับ ส่วนเรื่องนักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 1.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 25

ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
ในบริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน
ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

รายการ	อาจารย์ นิเทศ (N=30)	ผู้ควบคุม (N=130)	ผลต่างของค่า เฉลี่ย
	μ_1	μ_2	$\mu_1 - \mu_2$
นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน	3.10	3.18	-0.08
นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง	3.27	3.29	-0.02
ในช่วงแรกของการฝึกงาน นักเรียนได้ปฏิบัติภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน	3.20	3.42	-0.22
นักเรียนสามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3.10	3.31	-0.20
นักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้	3.10	3.35	-0.25
รวม	3.13	3.31	-0.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้เชิงพาณิชย์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียน ด้านทักษะในการปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน พบว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศทุกเรื่องดังนี้ นักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ในช่วงแรกของการฝึกงานนักเรียนได้ปฏิบัติภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน นักเรียนสามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงาน และสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน และนักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.25, 0.22, 0.20, 0.08 และ 0.02 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 26

ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน

รายการ	อาจารย์นิเทศ (N=30)	ผู้ควบคุม (N=130)	ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย
	μ_1	μ_2	$\mu_1 - \mu_2$
นักเรียนมีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป	3.2	3.48	-0.28
นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน	3.27	3.34	-0.07
นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน	3.20	3.46	-0.26
นักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้	2.90	2.19	0.71
นักเรียนสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน	3.30	3.27	0.03
รวม	3.17	3.15	3.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน ระหว่างอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศในเรื่องนักเรียนมีความจริงจัง เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน และนักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.28, 0.26 และ 0.07 ตามลำดับ ส่วนเรื่องนักเรียนรู้จักประนีประนอมประสานประโยชน์ได้ และนักเรียนสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.71 และ 0.03 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 27

ผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
ในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด เกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน
ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

รายการ	อาจารย์นิเทศ (N=30)	ผู้ควบคุม (N=130)	ผลต่างของค่า เฉลี่ย
	μ_1	μ_2	$\mu_1 - \mu_2$
นักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ	2.50	3.22	-0.72
นักเรียนมีความตรงต่อเวลา	3.07	3.39	-0.32
นักเรียนมีความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์และอดทน	3.37	3.44	-0.07
นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.27	3.15	0.12
นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ	3.20	3.21	-0.01
รวม	3.08	3.28	-0.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่รวมไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้

ตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนด้านทัศนคติในการฝึกงาน ระหว่างอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศในเรื่อง นักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ นักเรียนมีความตรงต่อเวลา นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ซын และอดทน นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.72, 0.32, 0.07 และ 0.01 ตามลำดับ ส่วนเรื่องนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานนั้น อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเป็น 0.12 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

นักเรียน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานได้เสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ดังนี้

นักเรียน

ปัญหาและอุปสรรค

1. มีปัญหาเรื่องการปรับตัวกับเพื่อนร่วมงานและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน (17)
2. พนักงานมีจำนวนน้อย คนมาใช้บริการมาก (14)
3. ปฏิบัติงานไม่ตรงกับแผนกวิชาที่เรียน (13)
4. ต้องใช้ความอดทนในการทำงานมาก (10)

ข้อเสนอแนะ

1. ทางบริษัทควรเข้ามาดูแลการทำงานของสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการดูแลนักศึกษาฝึกงานด้วย (15)
2. วิทยาลัยควรได้มีการประสานงานเป็นอย่างดีกับบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัดในเรื่องการส่งนักศึกษาไปฝึกงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างบุคลากรของทางบริษัท วิทยาลัย และนักศึกษา (12)
3. บริษัทควรจัดหาพนักงานสับเปลี่ยนเวลาการทำงานให้มีจำนวนเพียงพอและจัดให้พอเหมาะแก่งานบริการ (9)

อาจารย์นิเทศ

ปัญหาและอุปสรรค

1. นักศึกษาได้ฝึกงานไม่ตรงตามสาขาที่เรียน (15)
2. เวลาในการนิเทศมีน้อย เนื่องจากมีชั่วโมงสอนมาก (8)
3. ปัญหาในเรื่องการเดินทางเพื่อออกไปนิเทศ (6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

1. จัดจำนวนนักเรียนฝึกงานและสถานที่ที่จะต้องออกไปนิเทศให้พอเหมาะ (7)
2. วิทยาลัยต้องอำนวยความสะดวกและอาจารย์นิเทศในเรื่องการเดินทางไปนิเทศ (4)

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน

ปัญหาและอุปสรรค

1. นักศึกษายังต้องได้รับการฝึกเพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดี (6)
2. งานมีมากทำให้การควบคุมดูแลนักศึกษาได้น้อย (5)
3. นักศึกษาขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน (4)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการแนะนำ ชี้แจง นักศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ที่ฝึกงาน เพื่อการปรับตัวทั้งในเรื่องการทำงาน และความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ก่อนที่จะส่งนักศึกษาออกมาฝึกงาน (16)
2. นักศึกษาต้องมีความพยายามในการทำงานให้มากกว่านี้ (5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษาในสถานประกอบการ ก่อนการเรียนจบหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการฝึกงานเป็นกระบวนการที่จะทำให้ให้นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการทำงานในสาขาวิชาที่ตนเองได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และปฏิบัติการด้วยเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิค นอกจากนี้แล้วยังช่วยให้มีโอกาสหารายได้พิเศษเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในครอบครัว และช่วยขจัดปัญหาการลาออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา อีกด้วย ดังนั้นการฝึกงานจึงเป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 โดยมีเวลาฝึกงาน 10 สัปดาห์ 400 คาบ แต่จากการศึกษาถึงเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการประเมินผลเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน นักศึกษาที่ผ่านมา ยังพบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งในเรื่องความพร้อมของสถานประกอบการ ปัญหาของอาจารย์ นิเทศ และการประสานงานของสถานศึกษา ความพร้อมของนักเรียน จึงได้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะทางด้านความร่วมมือจากสถานประกอบการและการประสานงานระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ให้ความร่วมมือกับกรมอาชีวศึกษาในการพัฒนา การผลิตกำลังคนด้านการค้าปลีก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษาที่สนับสนุนความร่วมมือประสานงานกับผู้ใช้แรงงานในภาคเอกชน โดยจัดทำโครงการรับนักเรียน นักศึกษา เข้า ฝึกงานในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น สาขาต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2536-2541 นับถึงปีการศึกษา 2538 ได้ดำเนินการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา ไปแล้ว 3 รุ่น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นควรที่จะได้มีการประเมินผลการดำเนินงาน มีสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยศึกษาถึง ประสิทธิภาพของนักเรียนฝึกงานตามโครงการความร่วมมือดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการฝึกงานของนักเรียนตามโครงการร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของนักเรียนฝึกงาน อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการฝึกงานตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการที่มีต่อประสิทธิผลการฝึกงานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาโดยใช้กลุ่มประชากร 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการขาย และสาขาวิชาการ เลขานุการ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในวิทยาลัยพณิชยการเซดุน วิทยาลัยพณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งฝึกงานในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ที่มีสาขาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 210 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ อาจารย์นิเทศ เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยพณิชยการเซดุน วิทยาลัยพณิชยการบางนา และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งทำการนิเทศนักศึกษาที่ฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำนวน 30 คน และกลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานของ บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำนวน 130 คน สำหรับตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้น ได้แก่ อาจารย์นิเทศการฝึกงาน และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของการฝึกงาน จำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน และด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนฝึกงาน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน จำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ และชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน จำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำแบบสอบถามชุดที่ 1 ไปทดลองใช้ที่วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย กับนักเรียน 30 คน แบบสอบถามชุดที่ 2 นำไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศ 5 คน ที่วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน 30 คน ที่บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ที่ไม่เป็นกลุ่มประชากร ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.83 และ 0.80 ตามลำดับ

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองและได้แบบสอบถามของนักเรียนฝึกงาน จำนวน 210 ฉบับ อาจารย์ นิเทศ จำนวน 30 ฉบับ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน จำนวน 130 ฉบับ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน จำนวน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.0

แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistics Package for the Social Sciences Personal Computer Version plus)

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ และร้อยละ
- 2) การศึกษาประสิทธิผลการฝึกงานของนักเรียน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
- 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน วิเคราะห์โดยใช้ผลต่างของค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนฝึกงานในบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เรียนแผนกวิชาการขาย เวลาที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นเวลา 7.30-16.00 น. และปฏิบัติงานในวันจันทร์-เสาร์ (เสาร์เต็มวัน) หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเรียงตามลำดับคือ จัดเรียงสินค้า แคชเชียร์มือ 1 (เข้าเครื่องที่ 1) ตัดป้ายราคาสินค้า บริการสินค้า รักษามาตรฐานความสะอาดของร้าน แคชเชียร์มือ 2 (เข้าเครื่องที่ 2) และบรรจุหีบห่อ

อาจารย์นิเทศ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ประจำ เพศหญิง อายุ 35 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการนิเทศระหว่าง 2-4 ปี รับผิดชอบนักเรียนฝึกงานเป็นชาย 5 คน หญิง 5 คน

ผู้ควบคุมการฝึกงานของนักเรียนใน บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นผู้จัดการ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25-35 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 2-4 ปี รับผิดชอบนักเรียนที่มาฝึกงาน 1 คน

2. ประสิทธิภาพของการฝึกงานตามความคิดเห็นของนักเรียน

2.1 นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการฝึกงานอยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว คือ ด้านทัศนคติในการฝึกงาน ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น ได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน ความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ทักษะในการปฏิบัติงาน และมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น ดังนี้

ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน มีเรื่องที่อยู่ในระดับน้อย 2 เรื่อง ได้แก่ ความรู้ที่ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติ และได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ มีเรื่องที่อยู่ในระดับมากเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ นักเรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบของตนเอง นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ด้านทักษะในการปฏิบัติงานและด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน มีเรื่องที่อยู่ในระดับมาก 2 เรื่อง ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ ขยันและอดทน มีความตรงต่อเวลา และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

2.2 ประสิทธิภาพของการฝึกงานตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ

อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน และด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า อาจารย์นิเทศมีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง

2.3 ประสิทธิภาพของการฝึกงานตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมนักเรียนในสถานประกอบการ

ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน และด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็น ดังนี้

ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน มีเรื่องที่อยู่ในระดับน้อย 2 เรื่อง ได้แก่ นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ มีเรื่องที่อยู่ในระดับน้อยเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน มีเรื่องที่อยู่ในระดับน้อยเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ นักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนตามความคิดเห็น ระหว่างอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน

3.1 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างอาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานในภาพรวมเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่า อาจารย์นิเทศในด้านการนำความรู้ไปใช้ในสถานประกอบการด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน และด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ส่วนอาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน

3.2 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงานด้านต่าง ๆ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า

ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศใน 3 หัวข้อ ได้แก่ นักเรียนได้นำความรู้ที่ศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาเพียงพอในการปฏิบัติงาน ส่วนอาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานใน 2 หัวข้อ ได้แก่ นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติทั้งหมด

ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศใน 4 หัวข้อ ได้แก่ นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่ นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม และนักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน มีเพียงหัวข้อเดียวที่อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานได้แก่ นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง

ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศในทุกหัวข้อ ได้แก่ นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงาน และสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง ในช่วงแรกของการฝึกงานนักเรียนปฏิบัติภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมนักเรียนที่สามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด และนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้

ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศใน 3 หัวข้อ ได้แก่ นักเรียนมีความจริงจัง เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน และนักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน ส่วนอาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานใน 2 หัวข้อ ได้แก่ นักเรียนรู้จักประนีประนอมประสานประโยชน์ได้ และนักเรียนสามารถคบหาสมาคม และปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้

ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าอาจารย์นิเทศใน 4 หัวข้อ ได้แก่ นักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ นักเรียนมีความตรงต่อเวลา นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ขยันและอดทน นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ มีเพียงหัวข้อเดียวที่อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ได้แก่ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของการฝึกงานทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานด้านความรู้ที่ได้รับจากประกอบการ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงานทั้งอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นตรงกันว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้นส่วนนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าด้านทัศนคติต่อการฝึกงานอยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งมีผลงานวิจัยทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยดังกล่าวในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเรื่องที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ความรู้ที่ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติ และได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน อีกทั้งผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานยังมีความคิดเห็นว่า เรื่องที่อยู่ในระดับน้อยได้แก่ นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน และความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาสามารถมาใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาในการฝึกงานที่นักเรียนได้ฝึกงานไม่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิพัฒน์ บุญญาสัย ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษา สาขาวิชาพาณิชยกรรมว่ากรณีศึกษาทั้งสาม อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พบว่า นักเรียน นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด และวิชาการบัญชี ส่วนใหญ่ฝึกงานไม่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียน¹ และ วิรัช กมุทมาศ ได้ให้ความเห็นว่า ในการส่ง นักศึกษาออกฝึกงานมีปัญหาประการหนึ่งคือ ความต้องการฝึกงานไม่เหมาะกับสถานประกอบการที่มีอยู่² นอกจากนี้ กมล สุวรรณวงศ์ ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการต้องการให้นักศึกษามีความรู้พิเศษอื่น ๆ ด้วย³

1.2 ด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในรายละเอียดส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับปานกลาง โดยเป็นเรื่องที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของสถานประกอบการ ทั้งในเรื่องการบริหารงาน การดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่ การได้รับความรู้เพิ่มเติม ตลอดจนการปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ซึ่งมีเรื่องหนึ่งที่ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่า นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช กมุทมาศ ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคของการฝึกงานในเรื่องการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ฝึกงานให้กับนักศึกษาในสถานประกอบการ⁴ และ พีรพงษ์ ประดิษฐ์ธรรม ที่ได้ศึกษารูปแบบและวิธีการจัดส่งนักศึกษา สาขาช่างอุตสาหกรรมในการออกฝึกงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมของสถาบันอาชีวศึกษา พบว่ามีปัญหาในเรื่องการควบคุมดูแลเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงาน⁵ แต่ผลงานวิจัยของ ชาตรี รัตนวงศ์ ซึ่งได้ทำการประเมินผล การส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม พบว่า หน่วยงานอุตสาหกรรมมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ และเทคนิคต่าง ๆ ในการทำงานให้นักศึกษา⁶

1.3 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง โดยในรายละเอียดเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอน สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง ในช่วงแรกได้ปฏิบัติงานภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน ปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนด และมีผลงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ซึ่งอาจจะเนื่องจากระยะเวลาในการฝึกงาน มีเพียง 10 สัปดาห์ เท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสิต ศรีคัมภวศ์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการฝึกงานในสถานประกอบการ กองวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ระยะเวลาการฝึกน้อยลง และการฝึกไม่ต่อเนื่องตลอดไป⁷ แต่ขัดแย้งกับสมมาตร สุนคักดิ์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 วิทยาลัยอาชีวศึกษา

กลุ่มภาคเหนือ พบว่า การจัดการฝึกงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกงานในระดับมาก ที่ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการทำงาน และเพื่อทักษะในงานอาชีพ และมุ่งให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน⁸ จึงควรที่จะได้มีการปรับปรุงเรื่องระยะเวลาในการฝึกงานในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป 1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง และในรายละเอียดมีเรื่องที่คุณควบคุมนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าคุณอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ นักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้ ซึ่งในเรื่องดังกล่าว พัทธมน์ บุญญาสัย พบว่า ปัญหาการฝึกงานที่เกิดขึ้นในส่วนของนักเรียนนักศึกษา คือ บางครั้งวางตัวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ แต่ขัดแย้งกับความคาดหวังของคุณควบคุมดูแลการฝึกงานในสถานประกอบการ อาจารย์นิเทศ และนักเรียน นักศึกษาที่มีความคาดหวังเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการฝึกงานอยู่ในระดับดีถึงดีมาก โดยเฉพาะเรื่องการทำให้มีมนุษยสัมพันธ์⁹

1.5 ด้านทัศนคติต่อการฝึกงาน อาจารย์นิเทศและคุณควบคุมนักเรียนฝึกงาน มีความคิดเห็นว่าคุณอยู่ในระดับปานกลาง โดยในรายละเอียดอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่องเช่นเดียวกัน ซึ่ง ได้แก่ ความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ขยันและอดทน ความกระตือรือร้นในการทำงาน และความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ แสดงว่าอาจจะมีปัญหา อุปสรรคบางประการที่ทำให้ประสิทธิผลในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง งานวิจัยของ สุวรรณดา ดอนขวา ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพของนักเรียน นักศึกษา ในสถานประกอบการของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าสภาพปัญหาในการดำเนินงานประการหนึ่ง ได้แก่ นักศึกษาขาดความพร้อม¹⁰ และนิสิต ศิริคัมภูวงศ์ พบว่า ผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมด้านกณินสัยของนักศึกษาก่อนที่จะเข้าฝึกงาน¹¹ ส่วนนักเรียนฝึกงานมีความคิดเห็นว่าคุณด้านดังกล่าวอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ ขยัน และอดทน และมีความตรงต่อเวลา อาจจะเป็นผลเนื่องจากนักเรียนมีความต้องการและพึงพอใจในการได้ฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลของกองแผนงานกรมอาชีวศึกษาที่ได้ทำการประเมินผลโครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างองค์การคำครุสภา และกรมอาชีวศึกษาว่า นักศึกษาส่วนใหญ่พึงพอใจต่อระบบการฝึกงาน¹² และจากผลการวิจัยของ พัทธมน์ บุญญาสัย ที่ศึกษาถึงการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษา สาขาพาณิชยกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานพบว่า การฝึกงานนอกเหนือจากหลักสูตรได้ผลเป็นที่น่า

พอใจ ทั้งผู้ฝึกและสถานประกอบการ ในด้านผู้ฝึก ทำให้มีรายได้พอสมควร ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนสถานประกอบการก็ได้รับประโยชน์จากนักเรียน นักศึกษา มากคຸ້ມกับผลตอบแทนที่จ่ายให้เช่นกัน¹³

2. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการฝึกงาน อาจารย์นิเทศมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน จากการที่นักเรียนได้เรียนวิชาการขาย ซึ่งเป็นวิชาที่อยู่ในหลักสูตร ปวช. นักเรียนควรที่จะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานได้เป็นอย่างดี และในรายละเอียดได้แก่ เรื่องนักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน โดยในสภาพการณ์จริง นักเรียนจะได้พบกับลักษณะงานต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียน จึงต้องใช้ความรู้และประสบการณ์อื่น ๆ ในการทำงานด้วย สำหรับด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการ ในเรื่องนักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงานเรื่องนักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้ และนักเรียนสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน ด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ในเรื่องนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยที่นักเรียนต้องเข้าไปฝึกปฏิบัติงานและได้รับประสบการณ์จริง นักเรียนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ มีเพื่อนร่วมงาน และต้องทำงานภายใต้การดูแลของผู้อื่น จึงควรที่จะต้องมีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวในการฝึกงาน จึงจะทำให้ประสิทธิผลของการฝึกงานออกมาดีด้วย แต่ผู้ควบคุมการฝึกงานมีความคิดเห็นแตกต่างออกไป นั่นอาจจะเนื่องจากผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานได้อยู่ใกล้ชิดนักเรียน ฝึกงานในขณะที่ฝึกปฏิบัติงานมากกว่าอาจารย์นิเทศ ซึ่งมานิเทศเป็นครั้งคราว และจำนวนนักเรียนที่อาจารย์นิเทศรับผิดชอบมากกว่าจำนวนนักเรียนที่ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงานรับผิดชอบ โดยอาจารย์นิเทศ รับผิดชอบนักเรียนจำนวนตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป ในขณะที่ผู้ควบคุมส่วนใหญ่รับผิดชอบนักเรียนจำนวน 1 คน เท่านั้น แต่กระนั้นก็ตาม ระยะเวลาในการฝึกงานในสถานประกอบการมีเพียง 10 สัปดาห์ เท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. กรมอาชีวศึกษาควรได้สนับสนุนส่งเสริมการฝึกงานของนักเรียน โดยกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนในการดำเนินการให้เป็นแนวทางเดียวกัน และอำนวยความสะดวกในด้าน
 การบริการต่าง ๆ แก่ผู้ปฏิบัติ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สถานศึกษาแต่ละแห่งควรได้มีการติดตามประเมินผลโครงการฝึกงานนักเรียนที่ร่วมมือกับสถานประกอบการอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพิจารณาประสิทธิผลของการฝึกงาน และนำผลมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

3. สถานประกอบการควรได้มีการประสานงานและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อเป็นการให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการที่จะพัฒนาการศึกษาของประเทศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกงานของนักเรียนด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนที่จะนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุง เพื่อให้ได้ประสิทธิผลของการฝึกงานตามต้องการ

2. ควรได้มีการประเมินผลโครงการฝึกงานในด้านปัจจัยนำเข้า และกระบวนการดำเนินงานให้เป็นการประเมินผลครอบคลุมในทุกด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹Wary and others. Employer involvement in shames of Unified Vocational Preparation. (Burks : The Near Nelson Publishing Company, Ltd, 1892), P.88-89.

²วิรัช กุมุทมาศ, รายงานวิจัยรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในการพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรม. (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2527-2528, หน้า 44).

³กมล สุวรรณวงศ์, ประสิทธิภาพของการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ.(ขอนแก่น : งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น, 2530).

⁴วิรัช กุมุทมาศ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 444.

⁵พีรพงษ์ ประดิษฐ์ธรรม, การศึกษารูปแบบและวิธีการจัดส่งนักศึกษา สาขาช่างอุตสาหกรรม ออกฝึกงานในสถานประกอบการ. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2529), หน้า 72-76.

⁶ชาติรี รัตนวงศ์, การประเมินการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2525).

⁷นิสิต ศรีคัมภววงศ์, รูปแบบการฝึกงานในสถานประกอบการของกองวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา, (ชลบุรี : วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กรมอาชีวศึกษา, 2529). หน้า 41.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸สมมาตร สุนศักดิ์, การฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คหกรรมศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534). บทคัดย่อ.

⁹พิพัฒน์ บุญญาสัย, การพัฒนา รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในการจัดอาชีวศึกษา สาขาพาณิชยกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน, (วิทยาลัยพณิชยการบางนา กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา, 2533).

¹⁰สุวรรณา ดอนขวา, การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอาชีพนักเรียน นักศึกษา ในสถานประกอบการของสถานศึกษาดุสิตอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532).

¹¹นิสิต ศรีคัมภวศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 41.

¹²กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการประเมินผลโครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา. โดยความร่วมมือระหว่างองค์การการค้าครูสภาและกรมอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2532), หน้า 1-4.

¹³พิพัฒน์ บุญญาสัย, เรื่องเดียวกัน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กมล สุวรรณรงค์. “ประสิทธิภาพของการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ”

ขอนแก่น : งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น, 2530.

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. “วัตถุประสงค์และนโยบายการอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (2525-2529)” กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ, 2525.

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร : หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530. วิทยาลัยพณิชยการบางนา กรุงเทพฯ, 2531.

กรมอาชีวศึกษา และองค์การค้ำคูณสภา. โครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียนนักศึกษา พ.ศ. 2531-2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมอาชีวศึกษา. รายงานประจำปี 2533 คณะกรรมการร่วมภาคีรัฐบาลและเอกชนพัฒนาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ : 2523.

กรมอาชีวศึกษา. สรุปผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2528. เชียงใหม่ : วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่, 2528.

กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการประเมินผลโครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียน นักศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างองค์การค้ำคูณสภา และกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2532.

โกวิท ประวาลพุกษ์. การประเมินผลในชั้นเรียน, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2519.

ชาติรี รัตนวงศ์. “การประเมินการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคนิคในโลยีอุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงาน

เอกสารนี้เป็น อุตสาหกรรม”.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ภาควิชาครุศาสตร์ โยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2525. กสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิโลบล นิมกิงรัตน์. “นวัตกรรมการวัดผลทางการศึกษา”. เอกสารประกอบการสัมมนาผู้สอน
วัดผลการศึกษา, วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2528.

น้อย สิริโชค. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.

บรรจง ชูสกุลชาติ. “อาชีพศึกษาครบวงจร” การศึกษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์กานพิมพ์,
2529.

บุญชู มุลพิณิจ. แนวคิดและการจัดกิจกรรมเพื่อการมีงานทำในสถานศึกษาวิชาชีพ วารสาร
การศึกษาแห่งชาติ. ตุลาคม - พฤศจิกายน, 2530.

บุญธรรม จิตอนันต์. ม.ป.ป. “ประสบการณ์ในการทำงาน” หลักอาชีพศึกษา. ภาควิชา
อาชีพศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, อุดลำนานา.

เบ็ญจา สวัสดิโอ. “การบริหารงานบุคคล”. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2519.

พีรพงษ์ ประดิษฐ์ธรรม. “การศึกษารูปแบบและวิธีการจัดส่งนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม
ออกฝึกงานในสถานประกอบการ”. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา
ครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2529.

ไพศาล สิ้นลารัตน์, การนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา แผนกวิชาช่าง
ก่อสร้างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. เอกสารการสอนวิชาการจัดการระบบการสอนการงานและ
อาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530.

วัฒนา สุตรสุวรรณ. การปกครองบังคับบัญชาและการบริหารงาน. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2521.

วิชัย ดันศิริ. การพัฒนาหลักสูตรเพื่อการทำงานพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, ม.ป.ป., หน้า 69.

วิเชียร เกตุสิงห์. การวัดผลประเมินผล. กรุงเทพฯ : ประสานมิตรการพิมพ์, 2527.

วิรัช กมฺพมาศ. รายงานวิจัยรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนในการพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรม. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 27 ประจำปีการศึกษา 2527-2528.

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. “การฝึกอาชีพระบบ Dual System ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน”. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษา/ฝึกอาชีพด้านอาชีวะและเทคนิคศึกษาสำหรับประเทศไทย 21-23 สิงหาคม 2523 ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2523.

สมมาตร สุนคักดี. การฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527. วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตคหกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.

สุวรรณ ดอนขวา. การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอาชีพนักเรียน นักศึกษาในสถานประกอบการของสถานศึกษากรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รูปแบบของการอาชีวศึกษา สาขาอาชีพอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. คู่มือการฝึกงานอาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์.กรมอาชีวศึกษา, 2530. หน้า 1-6.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. การประเมินผลการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530. กรมอาชีวศึกษา, 2533.

John L Feirer. "Pumping Life into Vocational Programs," Industrial Education. Vol.01 No.1, January 1972.

Joseph B. Kingsbury. Personel Administration for Thai Students. Bangkok : Tammasat University Press, 1957.

Kessen Stan. Superuision : A Practical Guide to First Line Management. New York : Harper & Row Publishers, 1981.

Lewis R. Fibel. Wshould Shells and Industry Train Technicians?." Industrial Education. Vol.62 No, November 1972.

Manuel Zymelman. The Economic Evaluation of Vocational Training Programs. London : The Johns Hopkins University Press, 1976.

Mary Nell Bowman and Joyce J. Terass. "Work Experience A Necessary integradent in Occupational Home Economics". Journal of Home Economics. Vol.69, No.3, may 1977.

Monika Jamieson Wray and Others. Employer involvement in shemse of Unified Vocational Preparation. Burks : The Near Nelson Publishing Company, Ltd, 1892.

Benjamin Bloom and Others. Tauonomy of Educational Objective Book. London :
Longman, 1971.

B.R. Worthen and J.R. Sander. Educational Euauation : Theory and practice. Ohio :
Chales A. Jones Publising Compary, 1973.

Giachino, J.W. Rao;h O. Gallington. Course Construction in Idustrial Arts. Vocational
and Technology Education Chicago American Technical Society, 1978.

Harold Koontz. Management by skill Function Organization Performance. New York :
McGraw-Hill, 1980.

Ralph E. Mason and Others. Cooperative Occupational Education. Danville : The
Inter-State Prinsters & Publishers Inc., 1981.

Stufflebeam and others. Educational Evaluation and Decision making in Education.
Itasca : Peacock, 1971.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ๗๐ / 2538

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางวารินทร์ ประทุมถิ่น

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางวารินทร์ ประทุมถิ่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพและเหมาะสม จึงยกเลิคำสั่งคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ 55/2538 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2538 และแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ดังต่อไปนี้ไปแทน

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	ตีปตินธุ์สกุลไชย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.ประภัสสร	รวยแท้	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	ตีปตินธุ์สกุลไชย	ประธานกรรมการ
ดร.ประภัสสร	รวยแท้	กรรมการ
อาจารย์ไอวาท	พุลศิริ	กรรมการ
ผศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์	พิกน้อย	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2538

1. นางวารินทร์ ประทุมถิ่น ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ” โดยมี อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ประภัสสร รวยแท้ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2538

(รศ.ดร.มนต์ ตั้งวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องขออนุญาตทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0844

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 มกราคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางวารินทร์ ประทุมถิ่น เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลัง
ทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่าง
บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ” ซึ่งโครงการได้รับอนุมัติ
แล้วเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2538

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยใน
สถานศึกษาสังกัดสถานศึกษาของท่านตามที่แนบมา

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยของ
นางวารินทร์ ประทุมถิ่น

1. วิทยาลัยพณิชยการเซตุน
2. วิทยาลัยพณิชยการบางนา
3. วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 1695

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

A มีนาคม 2539

เรื่อง อนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูล

เรียน คณะคณบดีครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/0329 ลงวันที่ 25 มกราคม 2539

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจ้งว่านางวารินทร์ ประทุมถิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มีความประสงค์จะแจกแบบสอบถามประกอบการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ” นั้น

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้ว อนุญาต

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำนาจ สวัสดิ์วิงษ์)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โทร. 282-9357, 282-2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องนำร่องถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ ๔๔๙๐

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๕ มีนาคม 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางวารินทร์ ประทุมถิ่น นิสิตปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยแห่งนี้เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

ดังนั้น จึงขอได้โปรดอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนางวารินทร์ ประทุมถิ่น ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุดมศักดิ์ จันทร์เกษม)

นักวิชาการศึกษา ระดับ 7 รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทรศัพท์ 282-2549, 282-9357

ที่ ศธ 0908/ ม ๑๐

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

๕ มีนาคม 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการบางนา

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางวารินทร์ ประทุมถิ่น นิสิตปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยแห่งนี้เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

ดังนั้น จึงขอได้โปรดอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนางวารินทร์ ประทุมถิ่น ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุดมศักดิ์ จันทร์เกษม)

นักวิชาการศึกษาระดับ 7 รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)
ไม่เอากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทรศัพท์ 282-2549 , 2829357

ที่ ศธ 0908/ ๔๙๐

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

5 มีนาคม 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางวารินทร์ ประทุมถิ่น นิสิตปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยแห่งนี้เพื่อการวิจัยเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

ดังนั้น จึงขอได้โปรดอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนางวารินทร์ ประทุมถิ่น ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุดมศักดิ์ จันทร์เกษม)

นักวิชาการศึกษาระดับ 7 รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)
ไม่อนุญาตให้นำออกทั้งต้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทรศัพท์ 282-2549 , 2829357

ที่ ศธ 1504.7/ว. 201

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

1 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางกาญจนา วงศ์รัตน์

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางวารินทร์ ประทุมถิ่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผลโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปีลันชนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี
งานบัณฑิตศึกษา
เอกสารนี้สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ที่ ศธ 1504.7/ว. ๕๐๑

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.วราพรธณ น้อยสุวรรณ

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางวารินทร์ ประทุมถัน ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผลโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปลื้มชานนัท)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการดำเนินงานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
บัณฑิตศึกษา
บัณฑิตศึกษา อื่นทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ที่ ศช 1504.7/ว. 201

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.สุวิทย์ กิ่งแก้ว

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวรินทร์ ประทุมถิ่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผลโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปีลันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานับ ไม่นับค่าใดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ที่ ศธ 1504.7/ว. 201

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

4 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางสาวสุนีย์ พิเชษฐกิจ

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาววรินทร์ ประทุมถิ่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผล โครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธิ ปิลันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานับแต่ปีงบประมาณ 2538 เป็นต้นไป หากท่านใดนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และปฏิบัติราชการแทนคณบดีทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ 1504.7/ว. 201

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

1 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางลออ นาครัตน์

คํวงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวรินทร์ ประทุมถิ่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผลโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และนำเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ที่ ศธ 1504.7/ว. 201

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

1 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางแจ่มจันทร์ อานันธิโก

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางวารินทร์ ประทุมถิ่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผลโครงการฝึกงานนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่างบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ”

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิตันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการสื่อสารเท่านั้น ไม่ควรนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง

การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่าง
บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร

ศึกษาโดย
นางวารินทร์ ประทุมถิ่น

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. คำถามประกอบการวิจัยมี 2 ชุด คือ
 - 1.1 นักเรียน ปวช.3 ของวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ฝึกงานอยู่ในบริษัท ซี.พี.เซเว่น อีเลฟเว่น จำกัด
 - 1.2 อาจารย์นิเทศและผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
2. คำถามประกอบการวิจัยในข้อ 1.1 มี 3 ตอน คือ
 - 2.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักเรียน)
 - 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกงานในบริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด
 - 2.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
3. คำถามประกอบการวิจัย ในข้อ 1.2 มี 3 ตอน คือ
 - 3.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
 - 3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน
 - 3.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
4. คำว่า “มากที่สุด” หมายความว่า ใช้มากที่สุด ได้รับมากที่สุด เกิดมากที่สุด ได้ปฏิบัติอย่างมากที่สุด หรือเห็นด้วยอย่างมากที่สุด
 คำว่า “มาก” หมายความว่า ใช้มาก ได้รับมาก เกิดมาก ได้ปฏิบัติมาก หรือเห็นด้วยอย่างมาก
 คำว่า “น้อย” หมายความว่า ใช้บ้าง ได้รับบ้าง เกิดบ้าง ปฏิบัติบ้าง หรือเห็นด้วยบ้าง
 คำว่า “น้อยที่สุด” หมายความว่า ใช้บ้างน้อยที่สุด ได้รับบ้างน้อยที่สุด เกิดบ้างน้อยที่สุด ได้ปฏิบัติบ้างน้อยที่สุด หรือเห็นด้วยบ้างน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามงานวิจัยชุดที่ 1 (นักเรียนฝึกงาน)

เรื่อง

การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่าง
บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมคำลงในช่องว่าง หรือกาเครื่องหมาย / ลง () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. นักเรียนเรียนแผนก

() การบัญชี () การขาย

() การเลขานุการ

3. เวลาที่ปฏิบัติงาน

() 7.30 น. - 16.00 น.

() 8.00 น. - 16.30 น.

() 8.30 น. - 17.00 น.

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. วันที่ปฏิบัติงาน

() วันจันทร์ - วันศุกร์

() วันจันทร์ - วันเสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน)

() วันจันทร์ - วันเสาร์ (วันเสาร์เต็มวัน)

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. หน้าที่ที่นักเรียนได้รับมอบหมาย

() การจัดเรียงสินค้า

() การติดป้ายราคาสินค้า

() การบรรจุหีบห่อ

() รักษามาตรฐานความสะอาดของร้าน

() บริการสินค้า

() แคชเชียร์มือ 1 (เข้าเครื่องที่ 1)

() แคชเชียร์มือ 2 (เข้าเครื่องที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งนี้ทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ขอสงวนสิทธิ์ในการนำเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของการฝึกงานในสถานประกอบการ (นักเรียนฝึกงาน)

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานของท่านในสถานประกอบการอย่างไร

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับคะแนน 1, 2, 3, 4 เพียงช่องใดช่องหนึ่งของแต่ละข้อคำถาม ซึ่งความหมายตรงกับคะแนนดังนี้

1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = มาก 4 = มากที่สุด

ข้อ	รายการ	4	3	2	1
	การนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน				
1	ท่านได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง
2	ท่านได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
3	ท่านได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน
4	ความรู้ที่ท่านได้ศึกษาเพียงพอในการปฏิบัติงาน
5	ความรู้ที่ท่านได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด
	การได้รับความรู้จากสถานประกอบการ				
6	ท่านได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน
7	ท่านได้เรียนรู้วิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่
8	ท่านได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง
9	ท่านได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม
10	ท่านได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
	ทักษะในการปฏิบัติงาน				
11	ท่านสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน
12	ท่านสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง
13	ในช่วงแรกของการฝึกงานท่านได้ปฏิบัติงานภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน
14	ท่านสามารถปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด
15	ท่านมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ข้อ	รายการ	4	3	2	1
	มนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน				
16	ท่านมีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป
17	ท่านช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน
18	ท่านสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน
19	ท่านรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้
20	ท่านสามารถคบหาสมาคม และปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้
	ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน				
21	ท่านมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ
22	ท่านมีความตรงต่อเวลา
23	ท่านมีความซื่อสัตย์ มีความขยันและอดทน
24	ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน
25	ท่านมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ

ตอนที่ 3

3.1 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามงานวิจัยชุดที่ 2 อาจารย์นิเทศ และผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
เรื่อง
การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่าง
บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับ วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมคำลงในช่องว่าง หรือกาเครื่องหมาย / ในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่งความรับผิดชอบ

- () หัวหน้างานแนะแนว () ผู้จัดการ
() หัวหน้าคณะวิชา () ผู้ควบคุมนักเรียนฝึกงาน
() อาจารย์ประจำ
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. เพศ

- () ชาย
() หญิง

3. อายุ

- () ต่ำกว่า 25 ปี
() 26 - 35 ปี
() 35 ปีขึ้นไป

4. ประสบการณ์

- () 1 - 2 ปี
() 3 - 4 ปี

5. จำนวนนักเรียนฝึกงานที่บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ที่รับผิดชอบทั้งหมด คน

เอกสารนี้ **ชาย** ออกสารที่ **.....** คน ใช้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณี **หญิง** **.....** คน **.....** ห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของการฝึกงานในสถานประกอบการ/การควบคุมนักเรียนฝึกงาน

คำชี้แจง จากประสบการณ์ด้านการนิเทศการฝึกงานของนักเรียน ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ

พฤติกรรมการทำงานของนักเรียน ในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับใด

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับคะแนน 1, 2, 3, 4 เพียงช่องใดช่องหนึ่งของแต่ละข้อความ

ซึ่งความหมายตรงกับคะแนนเป็นดังนี้

1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = มาก 4 = มากที่สุด

ข้อ	รายการ	4	3	2	1
	การนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงาน				
1	นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง
2	นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
3	นักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษามาช่วยในการปฏิบัติงาน
4	ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาเพียงพอในการปฏิบัติงาน
5	ความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาสามารถใช้กับงานที่ปฏิบัติได้ทั้งหมด
	การได้รับความรู้จากสถานประกอบการ				
6	นักเรียนได้เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงาน
7	นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการดำเนินงานของแต่ละตำแหน่งหน้าที่
8	นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง
9	นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิม
10	นักเรียนได้เรียนรู้การปรับตัวให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
	ทักษะในการปฏิบัติงาน				
11	นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการทำงานและสามารถปฏิบัติได้เป็นไปตามขั้นตอน
12	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้อย่างถูกต้อง
13	ในช่วงแรกของการฝึกงานนักเรียนได้ปฏิบัติงานภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึกงาน
14	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด
15	นักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเชื่อถือได้

ข้อ	รายการ	4	3	2	1
	มนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน				
16	นักเรียนมีความจริงใจ เป็นมิตรที่ดีกับคนทั่วไป
17	นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นในการปฏิบัติงาน
18	นักเรียนสามารถติดต่อประสานงานได้กับทุกคน
19	นักเรียนรู้จักประนีประนอม ประสานประโยชน์ได้
20	นักเรียนสามารถคบหาสมาคม และปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้
	ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน				
21	นักเรียนมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ
22	นักเรียนมีความตรงต่อเวลา
23	นักเรียนมีความซื่อสัตย์ มีความขยันและอดทน
24	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน
25	นักเรียนมีความมานะพยายามในการที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ

ตอนที่ 3

3.1 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน นางวารินทร์ ประทุมถิ่น
 วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 1 พฤศจิกายน 2483
 ประวัติการศึกษา พ.ศ.2491-2494 ประถมศึกษา โรงเรียนวัดลาดบัวขาว
 พ.ศ.2495-2500 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
 พ.ศ.2501-2502 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
 พ.ศ.2503-2506 อนุปริญญาทางบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และ
 การบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 พ.ศ.2506-2508 ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย
 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ระดับ 7 วิทยาลัยพณิชยการเซตุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้